

ΑΠΟΛΥΤΩΣΙΣ

«Ἰησοῦς Χριστὸς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ Θεοῦ, δικαιοσύνη τε καὶ ἁγιασμὸς καὶ ἀπολύτρωσις» (Α΄ Κο 1,30)

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ε΄
ΕΤΟΣ ΟΓ΄
ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2018
Αρ. Φύλ. 866

ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ

Μηνιαίο Όργανο
Όμωνύμου Όρθοδόξου Αδελφότητος
ΚΩΔΙΚΟΣ: 2534
Τεύχ. 866, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2018

Ίδιοκτησία - Έκδοση
Ο.Χ.Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
Πέλοπος 7, 546 33 Θεσ/νίκη
Τηλ. - fax: 2310 270630, 274518
www.apolytrosis.gr
e-mail: apolytrosis@otenet.gr

Δ/ντής Συντάξεως:
Γεώργιος Μυτιληναίος
Άλ. Συμεωνίδη 6, 54639 Θεσ/νίκη

Δημιουργικό, προεκτύπωση, καλλιτεχνική επιμέλεια:

«Χριστιανική Έλπίς»
Όρθόδοξη Αδελφότητα,
Φίλυρο Θεσ/νίκης
Τηλ.: 2310 677421

Έκτύπωση-Βιβλιοδεσία:
«Μέλισσα», Άσπροβάλτα
Τηλ.: 23970 23313

Έτήσια συνδρομή:

Έσωτερικού: 10€ Έξωτερικού: 35€
Κύπρου: 25€ ΗΠΑ: 45\$
Καναδά: 50\$ Αύστραλίας: 55\$

Άρ. λογ. ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ:

6074010115324

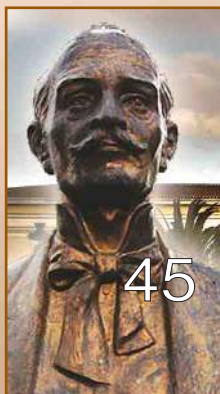
Ο. Χ. Α. «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»

Γιά τούς συνδρομητές
του έξωτερικού

IBAN: GR 94 0171 0740 0060 7401
0115 324

Περιεχόμενα

Μέ την προοπτική της αγιότητας	35
Μεγάλη Τεσσαρακοστή: οί σταθμοί της.....	36
Κηπουρός της Έδέμ.....	38
Διαλογισμοί	40
Γένεσις - Δημιουργία	42
Ίωάννης Δόμπολης: όλο τό βίος γιά τήν ελληνική παιδεία.....	45
«Εύρήκαμεν»!	48
Ή νομοτέλεια του «Μηδέν μεριμνάτε».....	50
...δέν υπάρχει δημιουργός!	52
Έδω Μακεδονία, Έλλάδα έδω!	54
Ό Άη-Γιώργης καί ό Γιώργης.....	55
Ό μύθος των παγκοσμίων ήμερών.....	56
«Έπίρριπον επί Κύριον τήν μέριμνάν σου» (διήγημα).....	58
Όταν άλλο γιορτάζουμε κι άλλο στολίζουμε	60
Έκδηλώσεις της Αδελφότητος.....	61
Συζητώντας τά γεγονότα... ..	62

Μέ τήν προοπτική τῆς ἀγιότητος

Τρεῖς εὐλογημένες μάνες πού ἀνέδειξαν «ἀστέρες πολύφωτους» τιμᾷ ἡ Ἐκκλησία μας τήν Κυριακή μετά τήν ἑορτή τῆς Ὑπαπαντῆς. Εἶναι οἱ ἁγίες Ἑμμέλεια, Νόννα καί Ἀνθοῦσα, μητέρες τῶν ἁγίων Τριῶν Ἱεραρχῶν Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου. Αὐτές μέ τούς εὐγενεῖς καί ωραίους ἀγῶνες τους, τίς θερμές προσευχές τους, τή μεγάλη ὑπομονή στίς πολλές θλίψεις τους, τό ἐνάρετο καί ἅγιο παράδειγμά τους καί πρωτίστως μέ τή χάρη τοῦ Θεοῦ κατόρθωσαν νά καταστήσουν τίς οἰκογένειές τους πνευματικά ἐργαστήρια ἁγίων. Τά λαμπρότερα ἐγκώμια τούς πλέκουν τά ἴδια τά παιδιά τους, καθώς μέ χάρη καί δέος ἱερό ἀφηγοῦνται τό ἔργο πού ἐπιτέλεσαν οἱ μητέρες τους, γιά νά προοδεύσουν αὐτοί στή ζωή τους, νά ἀνεβοῦν τά σκαλοπάτια τῆς χριστιανικῆς ἀρετῆς καί ἀγιότητος.

«Ἐκ παιδὸς ἔλαβον ἔννοιαν περὶ Θεοῦ παρὰ τῆς μακαρίας μητρὸς μου», καταθέτει ὁ Μέγας Βασίλειος. Καί ὁ Θεός ἀπαντώντας στὸν πόθο καί τὸν ἀγῶνα τῆς «φιλανθρωποτάτης» Ἑμμέλειας τῆς χάρισε μαζί μέ τήν πολυτεκνία καί τήν καλλιτεκνία. Πέντε ἀπὸ τά ἐννιά παιδιά τῆς ἀφιερώθηκαν στήν ὑπηρεσία τῆς Ἐκκλησίας: τρεῖς ὡς ἐπίσκοποι, ὁ Βασίλειος Καισαρείας, ὁ Γρηγόριος Νύσσης, ὁ Πέτρος Σεβαστείας, καί δύο ὡς μοναχοί, ὁ βραχύβιος Ναυκράτιος καί ἡ πρωτοκόρη τῆς Μακρίνα.

«Δάσκαλος τῆς εὐσέβειας» γιά ὅλη τήν οἰκογένεια ὑπῆρξε ἡ μητέρα τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου. Ὁδήγησε στήν ὀρθόδοξη πίστη τὸν αἰρετικό ἄνδρα τῆς Γρηγόριο, ὁ ὁποῖος μάλιστα ἔγινε καί ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ. Ἄτεκνη γιά πολλά χρόνια ἡ Νόννα, μέ πολλές προσευχές καί δάκρυα ἀξιώθηκε νά ἀποκτήσει τρία παιδιά καί ὁλόψυχα ἀφιέρωσε στὸν Θεό τὸν πρῶτο γιό τῆς Γρηγόριο.

Χήρα ἀπὸ τά εἴκοσι χρόνια τῆς ἡ Ἀνθοῦσα ἀρνήθηκε κάθε ἄλλη χαρά τῆς ζωῆς, γιά νά ἀφοσιωθεῖ ὁλοκληρωτικά στήν ἀνατροφή τοῦ Ἰωάννη. Τήν προσωπικότητά τῆς θαύμασε καί ὁ ἐθνικός δάσκαλος ρητορικῆς Λιβάνιος, ἐνῶ ὁ ἴδιος ὁ Χρυσόστομος ὁμολογεῖ ὅτι ἡ μητέρα του ἔγινε ἡ προστατευτική φτερούγα πού τὸν ἔσωσε ἀπὸ πάθη, τὸν διαφύλαξε ἀπὸ τό αἰσχρό καί εἰδωλολατρικό περιβάλλον τῆς Ἀντιόχειας, τὸν στήριξε στήν κατὰ Θεὸν ζωή.

Τιμώντας τίς τρεῖς ἁγίες μητέρες ζητοῦμε τίς πρεσβεῖες τους στήν κρίσιμη καί ἀνερμάτιστη ἐποχὴ μας νά ἀναστήσει ὁ Θεός μάνες πιστές, ἀντάξιες τῆς ἀποστολῆς τους. Νά τίς ἐνισχύσει καί νά τίς βεβαιώσει ὅτι ἀξίζει κάθε κόπο καί θυσία τό ἱερό ἔργο τῆς μητρότητας, πού ὄχι μόνο καθιστᾷ τὴ γυναῖκα συνεργό τοῦ Θεοῦ ἀλλὰ καί τῆς ἀνοίγει τήν προοπτικὴ γιά τήν ἀγιότητα.

Ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστή λέγεται καί εἶναι ἓνα ταξίδι. Ἐνα ταξίδι μέσα στό πέλαγος τῆς νηστείας καί τῆς ἄσκησις, πού ἔχει τέρμα του τήν «ὀγδόη ἡμέρα», τήν λαμπρή Κυριακή τῆς ἀναστάσεως. Κι ὅπως ὅλα τά μεγάλα ταξίδια, ἔχει κι αὐτό τούς σταθμούς του, πού εἶναι ἀπαραίτητοι γιά τόν ἀνεφοδιασμό τοῦ πιστοῦ-ταξιδευτῆ. Εἶναι οἱ Κυριακές τῶν Νηστειῶν, ὅπως λέγονται, οἱ ὁποῖες προσφέρουν στούς πιστούς πνευματικά μηνύματα πολύ ἀναγκαῖα γιά τόν ἀγώνα τους.

Ἡ πρώτη Κυριακή εἶναι ἀφιερωμένη στήν Ὁρθοδοξία καί στήν νίκη της ἐνάντια στίς ποικιλώνυμες αἱρέσεις. Ἡ αἵρεση ἀποτελεῖ νόθευση καί παραποίηση τῆς ὀρθῆς πίστεως καί κατά συνέπεια ἀναίρεση τῆς σωτηρίας μας. Ὑπῆρξε ὁ μέγιστος κίνδυνος γιά τήν Ἐκκλησία ἤδη ἀπό τά πρῶτα της βήματα. Οἱ διωγμοί καί οἱ παρόμοιες δοκιμασίες δέν τήν ἀπειλήσαν τόσο. Ἦταν ἐξωτερικός ἐχθρός πού προσέκρουε πάντοτε στό ἀπόρθητο τεῖχος τῆς ἐνότητος τῶν πιστῶν. Ἡ αἵρεση ὅμως ἦταν ἐσωτερικός καί ἐπιχειροῦσε σέ κάθε περίπτωση νά ἀπονευρώσει τόν ἐκκλησιαστικό ὀργανισμό καί νά καταφάει τά σπλάχνα του. Δέν τά κατάφερε ὅμως. Τό Πνεῦμα τό ἅγιο οὐδέποτε ἐγκατέλειψε ἀβοήθητο τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Ὅταν χρειαζόταν, ἀναδείκνυε ἄνδρες πίστεως, οἱ ὁποῖοι μέ τήν μάχαιρά Του, τόν λόγο τοῦ Θεοῦ, ἀπέκοπταν τό σαπρό καί ἄρρωστο καί ὑποστήριζαν τό ὑγιές.

Ἐνας τέτοιος ἄνδρας πίστεως ἦταν καί ὁ μοναχός καί μετέπειτα ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς (1296-1359), στόν ὁποῖο εἶναι ἀφιερωμένη ἡ δεύτερη Κυριακή τῶν Νηστειῶν. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ἔδρασε σέ μιά πολύ κρίσιμη ἐποχή γιά τήν Ἐκκλησία καί τό Βυζάντιο. Ὁ κίνδυνος τῆς προέλασης τῶν Τούρκων ἔστρεφε τά μάτια πολλῶν Βυζαντινῶν, πού ἀναζητοῦσαν βοήθεια, πρὸς τήν Δύση καί οἱ συζητήσεις γιά ἔνωση τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας μέ τούς παπικούς, ἀκόμη καί εἰς βάρος τῆς πίστεως, ἦταν στό προσκήνιο. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ἀντιμετώπισε στό πλαίσιο αὐτό, μέ προσωπικό κόστος, τόσο τήν αἵρετική διδασκαλία περὶ

του filioque όσο και άλλες σοβαρές παπικές κακοδοξίες. Τό αποτέλεσμα ήταν να έδραιωθεί ακόμη περισσότερο η αλήθεια και να υποχωρήσει η πλάνη. Νά φανεί ξεκάθαρα ότι ο παπισμός είναι όχι απλώς αίρεση αλλά συν-ονθύλευμα αιρέσεων.

Η τρίτη Κυριακή είναι αφιερωμένη στον Σταυρό του Κυρίου. Οι δύο προηγούμενες είναι, όπως είπαμε, αφιερωμένες στην όρθη πίστη, στην Όρθοδοξία. Οι δύο επόμενες, η τέταρτη και η πέμπτη, αφιερώθηκαν από την Έκκλησία, όπως θα δούμε, στην ορθόδοξη βιοτή, στην ορθοπραξία. Ανάμεσα στα δύο αυτά ζεύγη στέκει η Κυριακή της Σταυροπροσκυνήσεως, η οποία προβάλλει τον Σταυρό του Κυρίου σαν συνδετικό τους κρίκο. Πραγματικά, ο Σταυρός του Χριστού συνδέει άρρηκτα αυτά τα δύο, την Όρθοδοξία και την ορθοπραξία, και δεν μας επιτρέπει να αποκλίνουμε ούτε δεξιά ούτε αριστερά. Ο Κύριος Ίησους πέθανε αφ' ενός μόνον διότι κήρυξε και αποκάλυψε την αλήθεια για τον άγιο Θεό και αφ' ετέρου διότι έγκαινίασε ένα καινούργιο ήθος σύμφωνο μ' αυτή την διδασκαλία του. Ούτε λοιπόν μόνον Όρθοδοξία, διότι οδηγούμαστε στην υποκρισία, ούτε μόνον ορθοπραξία, διότι ισοδυναμεί με ήθικισμό. Και πρέπει να θυμόμαστε πάντοτε ότι τό τίμημα αυτών των δύο είναι ο σταυρός.

Η τέταρτη Κυριακή των Νηστειών είναι αφιερωμένη στον άγιο Ίωάννη τον Σιναΐτη, γνωστό και ως Ίωάννη της Κλίμακος (ΣΤ΄ αϊ.). Ο άγιος Ίωάννης σωστά χαρακτηρίστηκε σπουδαίος μελετητής και ανατόμος της ανθρωπίνης ψυχής, διότι στό έργο του «Κλίμαξ» (=σκάλα), από τό όποιο έγινε γνωστός, εισδύει στην ψυχή του ανθρώπου μέ τρόπο μοναδικό και ρίχνει φως σ' όλη την άθλιότητά της, σ' αυτή που φαίνεται και που γίνεται εύκολα αντιληπτή, αλλά και σ' αυτή που κρύβεται στό ύποσυνείδητο και διαφεύγει την προσοχή. Και σαν άριστος πνευματικός γιατρός υποδεικνύει την κατάλληλη θεραπεία: αν θέλει ο πιστός να σωθεί πρέπει να εγκαταλείψει τά σκαλοπάτια της φθοράς που οδηγούν στον θάνατο, και ν' αρχίσει να ανεβαίνει τά σκαλοπάτια των άρετών που οδηγούν στην ζωή. Τό πρώτο σωτήριο σκαλοπάτι είναι η αποταγή, δηλαδή η αποδέσμευσή μας από τον κόσμο και τά θέλητρά του, και τό τελευταίο, τό τριακοστό, η πίστη, η έλπίδα και η αγάπη (πρβλ. Α΄ Κο 13,13).

Ένα τέτοιο υπόδειγμα ανθρώπου, που μέ την χάρη του Θεού και τον προσωπικό του αγώνα ανυψώθηκε από την τέφρα των παθών στον ούρανό της αγιότητας, λιτανεύει στίς συνειδήσεις μας η πέμπτη Κυριακή των Νηστειών, η αφιερωμένη στην ιερή μνήμη της όσίας Μαρίας της Αιγυπτίας (ΣΤ΄ αϊ.). Η όσία Μαρία ήταν από την ηλικία των δώδεκα έτων διαβόητη πόρνη. Και μάλιστα πόρνευε όχι για να κερδίζει χρήματα αλλά για να ικανοποιεί τό άκόρεστο πάθος της. Όσπου, μετά από μία θαυμαστή επέμβαση του Κυρίου στην ζωή της, στά Ίεροσόλυμα, εγκατέλειψε τά πάντα, πέρασε τον Ίορδάνη κι έζησε στην έρημο εν μετανοία σαρανταεπτά όλόκληρα χρό-

νια «μόνη μόνῳ Θεῷ». Ἡ πάλη της ὅλον αὐτό τόν καιρό μέ τόν παλιό ἐαυτό της ἦταν σκληρή, ἀδυσώπητη. Ἡ ἐπιθυμία τῆς ἀμαρτίας τήν συντάραζε, ἀλλά ἡ διάπυρη προσευχή της καί τὰ ἀσίγαστα δάκρυά της τήν ὅπλιζαν μέ δύναμη θεϊκή, ἀκαταγώνιστη. Μέ τό πέραςμα τοῦ χρόνου καί λόγῳ τῆς ἀπαράκλητης ἄσκησής της ἡ περίφημη ὁμορφιά της χάθηκε, ἡ Μαρία ἀπέμεινε ἕνα πραγματικό σκέλεθρο. Μά ὅσο φθειρόταν ὁ ἐξωτερικός ἄνθρωπος, ὁ ἐσωτερικός ἀνακαινιζόταν, ἡ πόρνη γινόταν καί πάλι παρθένος, ὁ θάνατος ἔδινε τήν θέση του στήν ζωή. Γιὰ νά ἀποδειχθεῖ γιά πολλοστή φορά ὅτι ἡ μετάνοια, ἡ ἀληθινή μετάνοια, εἶναι παντοδύναμη.

Ἡ Μεγάλη Τεσσαρακοστή εἶναι ἕνα ταξίδι. Ὡς ἀνοίξουμε λοιπόν τὰ πανιά τῆς ψυχῆς μας καί ἄς ξεκινήσουμε! Θά συναντήσουμε στήν πορεία μας πολλούς ἐχθρούς, ἀλλά δέν πρέπει νά φοβόμαστε. Ἡ Ὁρθοδοξία καί ἡ ὀρθοπραξία ἐνέπνευσαν μυριάδες ἀδελφούς, οἱ ὁποῖοι μ' αὐτά τὰ δύο κουπιά καί χάριτι Θεοῦ ἔφτασαν μέ ἀσφάλεια στό τέρμα. Μποροῦμε συνεπῶς κι ἐμεῖς. Γιατί ὄχι;

Νά εὐχηθοῦμε λοιπόν σέ ὅλους καλόν ἀγώνα καί καλήν ἀνάσταση!

Εὐάγγελος Ἀλ. Δάκας

Οἱ ἅγιοι στή ζωή μας

Κηπουρός τῆς Ἑδέμ

«**Μ**ακάριοι οἱ πεινῶντες καί διψῶντες τήν δικαιοσύνην» (Μθ 5,6).

Τρισευτυχισμένοι οἱ ἄνθρωποι πού πείνα καί δίψα τους ἔκαναν τόν ἀληθινό Θεό καί τή δικαιοσύνη του. Αὐτοί χόρτασαν μέ ἀλήθεια, ξεδίψασαν μέ φῶς καί στάθηκαν ἀνώτεροι ἀπό τὰ ἀσήμαντα καί εὐτελῆ αὐτοῦ τοῦ κόσμου.

Ἕνας τέτοιος μακάριος δοῦλος τοῦ Θεοῦ ὑπῆρξε καί ὁ Χρηστος ὁ κηπουρός. Γεννημένος γύρω στά 1707 στή Βόρειο Ἡπειρο, ἀποφασίζει στά σαράντα του χρόνια νά μετανα-

στεύσει στην Κωνσταντινούπολη για να έργαστεί. Τί κι αν είναι φτωχός και σκλάβος; Κατέχει τόν πιό ακριβό πλούτο και βιώνει την πιό αληθινή λευτεριά. Έργαζόμενος ως απλός κηπουρός, καλλιεργεί τη γη δοξάζοντας τόν Δημιουργό, δρέπει καρπούς και χορταίνει τό σῶμα. Τήν ψυχή τήν χορταίνει μέ λόγο Θεοῦ και προσευχή. Κι ὅπου τελείται, μακριά από τά μάτια τοῦ στυγνοῦ κατακτητῆ, ἡ θεία Λειτουργία σπεύδει νά μεταλάβει Σῶμα καί Αἷμα Χριστοῦ.

Πουλώντας στην ἀγορά τά προϊόντα του ζῇ μέ ἀξιοπρέπεια καί χαρά. Κάποια μέρα ἕνας Τοῦρκος ζητᾷ νά τόν ἐξευτελίσει ἀγοράζοντας τά μήλα του σέ πολύ χαμηλή τιμή. Ὁ Χρῆστος ἀρνεῖται κι ὁ μουσουλμάνος κυριευμένος ἀπό θυμό καί ὑπερηφάνεια, γιά νά τόν ἐκδικηθεῖ, τόν ὁδηγεῖ μέ συκοφαντίες στόν δικαστή.

Σάν βρέθηκε μπρός στόν τοῦρκο κατή ὁ φτωχός ραγιάς στάθηκε ἱλαρός καί στερρός, ὁλόφωτος καί ἀνυποχώρητος ὁμολογητής τῆς ἀληθινῆς πίστεως. Οἱ ἀγαρηνοί τοῦ τάζαν πλούτη, δόξες καί ἡδονές, γιατί τόν θωροῦσαν πένητα καί δοῦλο. Μά δέν εἶχαν μάτια οἱ ταλαίπωροι νά δοῦνε τόν βαθύ, ἀθώρητο πλουτισμό του. Μανιασμένοι ἀπό τή δύναμη τῆς ἀντίστασής του ὁρμοῦν πάνω του καί τόν χτυποῦν καί τόν βασανίζουν μέ βασανιστήρια φρικτά.

Αἰμόφυρτος καί καταπληγμένος ὁδηγεῖται στό πιό σκοτεινό καί ὑγρό μπουντρούμι τῶν φυλακῶν καί ἀκίνητοποιεῖται πάνω στό βασανιστικό ξύλο.

Στή φυλακή βρισκόταν ἐκεῖνο τόν χειμῶνα τοῦ 1748 καί ὁ Καισάριος Δα-

πόντες ἀπό τήν Σκόπελο, ἕνας ἀπό τούς σημαντικότερους Ἑλληνες χρονογράφους τοῦ 18ου αἰῶνα, ὁ ὁποῖος συνέγραψε καί τό μαρτύριο τοῦ γενναίου νεομάρτυρα. Μέ θαυμασμό στάθηκε ὁ φημισμένος λόγιος μπροστά του. Ὁ απλός κηπουρός ὑπέμεινε μέ καρτερία καί ἀδιάκοπη προσευχή τούς ἀφόρητους πόνους, θεωρώντας τιμή τό μαρτύριο γιά τήν προσήλωση του στην ἀγία Ὁρθοδοξία.

Βλέποντας τό μαρτύριό του, ὁ Καισάριος τόν σπλαχνίσθηκε καί τοῦ ἔφερε κρυφά λίγο ψωμί καί νερό γιά νά τόν ἀνακουφίσει. Κι ἐνῶ τό σῶμα κατέρρεε ἀπό τήν πείνα, τή δίψα καί τήν αἱμορραγία, ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ, ἀληθινός ἄρχοντας, πολίτης ἑνός κόσμου ἄλλου, ἀπαντᾷ συγκλονιστικά λέγοντας πῶς προτιμᾷ γιά χάρη τοῦ Χριστοῦ νά πεθάνει καί γιά τήν ἀγάπη Ἐκείνου νά πάει κοντά του πεινασμένος καί διψασμένος!

Ὁ μάρτυς τοῦ Χριστοῦ Χρῆστος ἀποκεφαλίστηκε στίς 12 Φεβρουαρίου τοῦ 1748 καί ἡ ψυχή του πέταξε στά οὐράνια σκηνώματα γιά νά χορταίνει αἰῶνια μέσα στή δόξα τοῦ Κυρίου πού ἀγάπησε. «Τμηθεῖς ὁ Χρῆστος δι' ἀγάπην Κυρίου, κηπουρός ὦφθη τῆς Ἐδέμ τοῦ χωρίου».

Γιά τήν αἰώνια Ἐδέμ ὁδηγός μας ἕνας απλός κηπουρός! Μᾶς διδάσκει νά καλλιεργήσουμε τό γεώργιο τῆς ὑπαρξῆς μας μέ ἄσκηση καί θυσία γνωρίζοντας ὅτι κάθε κόπος γιά τόν Κύριο νοσηματοδοτεῖ τήν καθημερινότητά μας καί σηματοδοτεῖ τήν πορεία μας γιά τήν αἰωνιότητα!

Ἰχνηλάτης

ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟΙ

*«Ὡς ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί»
(Λκ 2,35)*

Ἀνάμεσα στοὺς τόσους ἀνθρώπους ποὺ συναθροίζονταν στὸν ναὸ τοῦ Σολομῶντος γιὰ τὴν ἐκτέλεση τῶν θρησκευτικῶν τους καθηκόντων, ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ποὺ πωλοῦσαν ἢ ἀγόραζαν στὸ αἶθριο τῶν ἐθνικῶν, κανεὶς δὲν αἰσθάνθηκε ἰδιαίτερα τὴν παρουσία τῶν τριῶν προσώπων. Σίγουρα θὰ φάνηκαν στοὺς πολλοὺς ὅπως τόσοι ἄλλοι ποὺ συνήθιζαν νὰ ἔρχονται στὸν ναό. Κι ὅμως μεταξύ τῶν προσώπων αὐτῶν ἦταν ἐκεῖνος ποὺ περίμεναν. Ἦταν ὁ Μεσσίας. Βρέφος σὰν τόσα ἄλλα ποὺ ἦρθε στὸν ναὸ μαζί μέ τὴ μητέρα του καὶ τὸν προστάτη της Ἰωσήφ γιὰ τὸν νομικὸ καθαρισμό τῆς Μαρίας.

Ἀλλὰ ἐκεῖ τὸν περίμενε ὁ πρεσβύτες Συμεὼν. Περίμενε κι αὐτὸς τὸν Μεσσία. Ζοῦσε μέ ἔργα δικαιοσύνης καὶ μέ τὸν φόβο τοῦ Θεοῦ, ὅπως οἱ βοσκοὶ τῆς Βηθλεέμ. Ἐκεῖνοι μέσα στὴν ἀπλοϊκότητά τους ἀξιῶθηκαν πρῶτοι νὰ δοῦν τὸ Βρέφος. Ὁ Συμεὼν μέ τὴν πίστη καὶ τὴν ἐλπίδα του ἀξιῶθηκε νὰ δεῖ καὶ νὰ ἀγκαλοφορήσει τὸ Βρέφος. Καὶ ἐκεῖ στὸν ναό, ἐμπνευσμένος ἀπὸ τὸν Θεό, πλήρης χαρᾶς γιατί εἶδε «τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ», γίνεται προφήτης τῆς Κανῆς Διαθήκης. Μέ θάρρος καὶ τόλμη νεανική, παρά τὴν πρεσβυτική του ἡλικία καὶ ἀδιαφορώντας ἂν τὸν ἄκουγε κάποιος φαρισαῖος, ὑπερηδᾷ τὴ ζηλόφθονη ιδιοτέλεια τῶν Ἰουδαίων. Προδιαγράφει τὸ οἰκουμενικὸ σχέδιο τοῦ Θεοῦ: τὸ «σωτήριον» αὐτὸ θὰ φωτίσει καὶ ὅλα τὰ ἔθνη. Καὶ τὸ σαραν-

ταήμερο Βρέφος θὰ διχάσει τοὺς ἀνθρώπους μέ μία διαίρεση ποὺ θὰ φθάνει μέχρι τὰ μύχια τῆς ὑπαρξῆς τους, καὶ θὰ ἀποκαλύψει ἀκόμη καὶ τίς ἀπόκρυφες σκέψεις τους.

Πράγματι, ἡ ἔλευση τοῦ Χριστοῦ ὑπῆρξε μία πρόκληση καὶ μία ἀποκάλυψη. Προκάλεσε σκέψεις καὶ συναισθήματα, ὥστε ἄλλοι νὰ ἐκφράσουν ἄπειρο φθόνο καὶ ἀνεξάλειπτο μίσος γιὰ τὸ πρόσωπό του, ἄλλοι βαθεῖα εὐσέβεια καὶ ἀμέτρητη ἀγάπη. Συγχρόνως ἀποκάλυψε, ξεσκέπασε καὶ φανέρωσε πολλῶν ἀνθρώπων τοὺς διαλογισμοὺς. Ἀποκαλύφθηκαν τὰ σκοτεινὰ σχέδια τῶν ὑποκριτῶν φαρισαίων καὶ ἔτσι οἱ «ἅγιοι» τοῦ Ἰσραὴλ ἔγιναν φονεῖς, οἱ «θεοσεβεῖς» θεοκτόνοι. Μποροῦν σ' Ἐκεῖνον ποὺ ἔριξε φῶς στὸν βυθὸ τῆς ὑποκρισίας τους ἀντέδρασαν μ' ἓναν τρόπο «εἰδεχθῆ» καὶ «θεοστυγῆ».

Μά καὶ ὁ Ἰούδας, τί τραγικὸ! Ποιὸς θὰ περίμενε ὁ μαθητὴς νὰ γίνεῖ προδότης; Πόσοι θὰ τὸν εἶχαν μακαρίσει ποὺ ἔγινε μαθητὴς τοῦ Διδασκάλου! Κι ὅμως, ἦρθε ἡ ὥρα νὰ ἀποκαλυφθεῖ τὸ πάθος τῆς φιλαργυρίας ποὺ καλλιέργησε στὸν μυστικὸ τῆς καρδιάς του ἀγρό.

Ἄς δοῦμε ὅμως καὶ τὸν Ἰωσήφ τὸν ἀπὸ Ἀριμαθαίας μαζί μέ τὸν Νικόδημο. Κάποιος πόθος, κάποια κρυφὴ ἀγάπη γιὰ τὸν Ἰησοῦ σιγόκαιγε μέσα στὶς καρδιές τους. Ἀλλὰ ἡ θέση τους ἢ κάτι ἄλλο δὲν ἄφηνε νὰ ἐκδηλωθοῦν καὶ νὰ ἀποκαλυφθεῖ τὸ ἐσωτερικὸ τους φρόνημα. Ὅμως

ἦρθε ὁ καιρός. Ὁ Νικόδημος μέ νομικό ἔρεισμα ἀκλόνητο ὑποστηρίζει τόν Ἰησοῦ μπροστά στό Συνέδριο τῶν φανατικῶν ἐχθρῶν Του. Ἐκπληκτοί οἱ σύνεδροι, ἀλλά καί ἐμπαιγεῖς, τοῦ ἀπαντοῦν μέ ὕβρη καί ἐμπαιγμό, ὅχι μέ νομικό ἀντίλογο. «Μή καί σὺ ἐκ τῆς Γαλιλαίας εἶ;» (Ιω 7,51-52).

Καί ὁ Ἰωσήφ; Νεκρός, ἄπνους βρίσκεται ὁ Ἰησοῦς πάνω στόν σταυρό. Ποιός θά τόν θάψει σάν ὅλους τούς θνητούς; «Τότε Ἰωσήφ τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς τὸν Πιλάτον καὶ ῥητήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ» (Μρ 15,43). Ἐκεῖνο τό «τολμήσας» δείχνει ὅτι ὅσο κι ἂν ὁ Ἰησοῦς ἦταν ἓνας νεκρός ἀκίνδυνος πιά γιὰ τούς ἐχθρούς του, ἀπαιτοῦνταν ὅμως τόλμη γιὰ νά ζητήσῃ κανεῖς τό σῶμα του. Καί ὁ Ἰωσήφ τό ἔκανε. Ἐκπλήρωσε ἔτσι τό ὕστατο καθήκον του πρὸς τόν «πρωτότοκον τῶν νεκρῶν».

Ἀλλά καί ὅταν ἡ Ἐκκλησία προχωρεῖ στήν κατάκτηση τοῦ κόσμου καί ἀπό μικρό ρυάκι γίνεται χείμαρρος πού παρσύρει κάθε ἐμπόδιο, πολλές κρυφές σκέψεις ἀποκαλύπτονται. Ὁ Ἀνανίας καί ἡ Σαπφείρα συμφωνοῦν νά «πειράσουν» τό Πνεῦμα τό ἅγιο καί παρακρατώντας ἀπό τήν τιμή τοῦ ἀγροῦ εἰσπράττουν τόν θαυμασμό τῶν ἀδελφῶν. Ὅμως ἡ ὑστεροβουλία τους ξεσκεπάζεται καί μάλιστα μέ τρόπο σκληρό (βλ. Πρξ 5,1-11). Ὁ Σίμων ὁ μάγος ζητεῖ ἀπό τόν ἀπόστολο Πέτρο τήν ἐξουσία νά χορηγεῖ καί αὐτός τό Πνεῦμα το ἅγιο. Κάτω ἀπό τό φαινομενικά εὐσεβές αἶτημά του κρύβει κάποια ἐπιθυμία πρὸς ἀργυρολογία. Ἀλλά ὁ ἀ-

πόστολος ἀποκαλύπτει καί στέλνει στήν ἀπώλεια κι αὐτόν καί τό «ἀργυρίον» του (βλ. Πρξ 8,18-24).

Ἔτσι μέσα στό πέρασμα τῶν αἰώνων τό ὄνομα τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ γίνεται ἀφορμή νά ἐκδηλωθοῦν οἱ ἐσωτερικές διαθέσεις τῶν ἀνθρώπων· οἱ ἀγαθές ἢ πονηρές σκέψεις τους ἔναντι τοῦ Χριστοῦ, ὁ ὁποῖος γίνεται «σημεῖον ἀντιλεγόμενον». Εὐγενεῖς καρδιές θυσιάζονται γιὰ χάρη του, ἐνῶ ἄνθρωποι διεφθαρμένοι χύνουν τόνους δηλητήριο ἐναντίον του. Ἡ παρουσία του στόν κόσμο καί ἡ ὕπαρξη τῆς Ἐκκλησίας γίνονται τό ὄργανο πού κόβει τό ἀπόστημα πού ὠρίμασε μέσα στίς καρδιές τῶν ἀπίστων. Ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι «τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μάχαιραν...» (Εβ 4,12). Εἶναι τό πιό κοφτερό μαχαίρι πού χωρίζει τό σάπιο ἀπό τό ὑγιές, ἔχει τή δύναμη νά ξεχωρίζει τίς σκέψεις καί τίς προθέσεις τῶν ἀνθρώπων καί νά ἀποκαλύπτει τί κρύβεται μέσα τους. Ὁ Ἰησοῦς δέν θά ἀφήσῃ τίποτε κρυφό στους μυστικούς θαλάμους τῶν διανοιῶν τῶν ἀνθρώπων. Τό φῶς τοῦ Χριστοῦ, τό «φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν», εἰσδύει βαθιά μέσα στόν ἐσωτερικό κόσμο τους καί ἀποκαλύπτει τά πάντα. Οἱ ἀκτίνες τῆς θεραπευτικῆς ἱατρικῆς ὠχριοῦν μπροστά στίς ἀκτίνες τοῦ φωτός τοῦ Χριστοῦ. Αὐτά πού δέν βλέπουν τά μάτια τῶν ἀνθρώπων τά βλέπει ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ πού κρίνει καί σ' αὐτή τή ζωὴ ἀλλά θά κρίνει ἐπίσης ὀριστικά καί ἀμετάκλητα στή Δευτέρα Παρουσία του.

Α. Κάρπου

Προσεγγίσεις στην Παλαιά Διαθήκη

Γένεσις - Δημιουργία

Τό πρώτο βιβλίο της Παλαιάς Διαθήκης καί ὅλης τῆς ἀγίας Γραφῆς ὀνομάζεται «Γένεσις», πού σημαίνει «δημιουργία». Ξεκινᾷ μέ τή δημιουργία τοῦ κόσμου καί παρουσιάζει ἐπίσης τή δημιουργία ἑνός λαοῦ, τοῦ ἰσραηλιτικοῦ, πού ἔχει τήν καταγωγή του ἀπό τόν πιστό Ἀβραάμ κι ἔδωσε στήν ἀνθρωπότητα τόν ἐκλεκτότερο καρπό, τή Θεοτόκο.

Τό βιβλίο τῆς Γενέσεως γράφτηκε γύρω στό 1450 π.Χ. ἀπό τόν προφήτη Μωυσῆ. Σκοπός τῆς συγγραφῆς του εἶναι νά μᾶς κάνει γνωστό τόν δημιουργό τοῦ κόσμου καί πλάστη μας Θεό, καθώς ἐπίσης καί τό συγκλονιστικό σχέδιο πού κατέστρωσε γιά τή σωτηρία μας καί τό προανήγγειλε τήν πιό σκληρή ὥρα γιά τόν ἄνθρωπο, τότε πού ἔχανε τόν παράδεισο (βλ. 3,15).

Ἡ προαναγγελία ἐκείνη -«πρωτευαγγέλιο» ὀνομάζεται- ἐπαναλήφθηκε πολλές φορές ἀπό τόν Θεό μέ διάφορες ἐπαγγελίες πρὸς τοὺς ἐκλεκτοὺς του γιά τόν ἐρχομό τοῦ Μεσσία. Ἔτσι, σ' ὅλη τήν Παλαιά Δια-

θήκη ἀντηχεῖ ἡ θεϊκή ὑπόσχεση ὅτι «ἔρχεται» ὁ λυτρωτής Μεσσίας. Ἡ Καινή Διαθήκη μέ τή σειρά της, μέ ὅσα ἱστορεῖ, ἀπαντᾷ ὅτι «ἦρθε» ὁ ποθούμενος καί προσδοκώμενος Μεσσίας. Τέλος, τό βιβλίο τῆς Ἀποκαλύψεως καί ἡ Ἐκκλησία μές στοὺς αἰῶνες βεβαιώνει ὅτι «θά ξανάρθει» γιά νά κρίνει τόν κόσμο καί νά ὁλοκληρώσει τό ἔργο τῆς σωτηρίας μέ τήν ἀνάσταση τῶν σωμάτων.

Τό βιβλίο τῆς Γενέσεως εἶναι μοναδικό στήν παγκόσμια ἱστορία, διότι στά πρῶτα του κεφάλαια ἐξιστορεῖ γεγονότα πού δέν ἔχει δυνατότητα ὁ ἄνθρωπος νά τά προσεγγίσει. Ὅπως ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης στήν Ἀποκάλυψη εἰσέρχεται στό ἀπώτατο μέλλον καί μᾶς περιγράφει ζωηρά τό τέλος τοῦ κόσμου, ἔτσι καί ὁ θεόπνευστος Μωυσῆς μπαίνει στά βάθη τῆς προϊστορίας, στό σημεῖο τῆς ἀρχῆς τοῦ χρόνου καί τοῦ κόσμου, καί μᾶς ἀποκαλύπτει γεγονότα ἀπροσπέλαστα στήν ἀνθρώπινη σοφία καί ἐπιστήμη.

Ἐκτιμούμε καλύτερα τήν ἀξία τῆς ἀπέριττης βιβλικῆς διήγησης γιά τή

δημιουργία τοῦ κόσμου, ὅταν σκεφθοῦμε ὅτι γιά πολλοὺς αἰῶνες ἀργότερα ἢ ἀνθρώπινη σκέψη, προκειμένου νά ἐξηγήσει τή δημιουργία τοῦ κόσμου, ἐπλαθε παιδαριῶδεις καί γελοίους μύθους. Φανταζόταν, γιά παράδειγμα, ὅτι παντρεύτηκε ὁ οὐρανός μέ τή γῆ καί μετά τόν γάμο τους γεννήθηκε ὁ κόσμος.

Ὁ θεόπνευστος Μωσῆς, χωρίς φιλοσοφίες καί μυθολογίες, πραγματεύεται τό θέμα τῆς δημιουργίας μέ ἀπλότητα καί σαφήνεια. Ἐξηγεῖ ὅτι ὁ κόσμος δέν ἐμφανίσθηκε τυχαῖα, ἀλλά εἶναι ἔργο τοῦ ἑνός καί μόνου Θε-

οῦ, πού ὡς ἀριστοτέχνης δημιουργός ἔφτιαξε τό σύμπαν, προχωρώντας ἀπό τά ἀπλούστερα δημιουργήματα πρός τά συνθετότερα καί ἀπό τά ἀτελέστερα στά τελειότερα.

Ἐνάντια στή θεόπνευστη διήγηση τῆς δημιουργίας, βέβαια, ξεσηκώθηκαν πολλές ἀντιρρήσεις ἀπό τόν χῶρο τῆς ὑλιστικῆς φιλοσοφίας. Ἐντούτοις, ἡ ἐπιστήμη -στό βαθμό πού μπορεῖ νά προσεγγίσει αὐτό τό ἀντικείμενο- δέν ἀναιρεῖ τίποτε ἀπ' ὅσα ἡ Βίβλος ἀποκαλύπτει. Παραθέτουμε, στή συνέχεια, τούς πρώτους πέντε στίχους τῆς Γενέσεως.

Γένεσις 1,1-5

1. Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός τόν οὐρανόν καί τήν γῆν.
2. Ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καί ἀκατασκεύαστος, καί σκότος ἐπάνω τῆς ἀβύσσου, καί πνεῦμα Θεοῦ ἐπεφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος.
3. Καί εἶπεν ὁ Θεός· γεννηθήτω φῶς· καί ἐγένετο φῶς.
4. Καί εἶδεν ὁ Θεός τὸ φῶς, ὅτι καλόν· καί διεχώρισεν ὁ Θεός ἀνὰ μέσον τοῦ φωτός καί ἀνὰ μέσον τοῦ σκότους.
5. Καί ἐκάλεσεν ὁ Θεός τὸ φῶς ἡμέραν καί τὸ σκότος ἐκάλεσε νύκτα. Καί ἐγένετο ἑσπέρα καί ἐγένετο πρωί, ἡμέρα μία.

Μετάφραση

1. Στήν ἀρχή δημιούργησε ὁ Θεός τόν οὐρανό καί τήν γῆ.
2. Ἡ γῆ ὅμως ἦταν ἀόρατη καί ἀδιαμόρφωτη· σκοτάδι ἀπλωνόταν στό χάος καί ἡ δημιουργικὴ βούληση τοῦ Θεοῦ περιφερόταν πάνω ἀπὸ τὰ ὕδατα.
3. Καί εἶπε ὁ Θεός: «Νά γίνει φῶς!». Καί ἔγινε φῶς.
4. Καί εἶδε ὁ Θεός τό φῶς, ὅτι ἦταν ὠραῖο. Καί χώρισε ὁ Θεός τό φῶς ἀπὸ τό σκοτάδι.
5. Καί ὀνόμασε ὁ Θεός τό φῶς ἡμέρα καί τό σκοτάδι τό ὀνόμασε νύκτα. Καί ἔγινε βράδυ καί ἔγινε πρωί· ἡμέρα πρώτη.

Ὁ πρῶτος στίχος -«ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ Θεός τόν οὐρανόν καί τήν γῆν»- μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ὡς περιληπτικὴ ἐπιγραφή ὅλης τῆς δημιουργίας. Μέ τό «ἐν ἀρχῇ» δηλώνεται ἡ «ἐκ τοῦ μηδενός» δημιουργία τοῦ

σύμπαντος. Τό ρῆμα «ἐποίησεν» καθιστᾷ σαφές ὅτι τό σύμπαν ὀφείλει τήν ὑπαρξή του στό θέλημα, στή σοφία καί στή δύναμη τοῦ Θεοῦ.

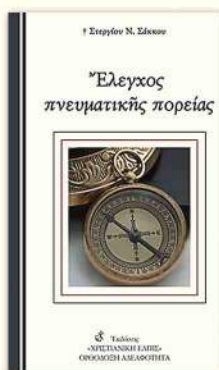
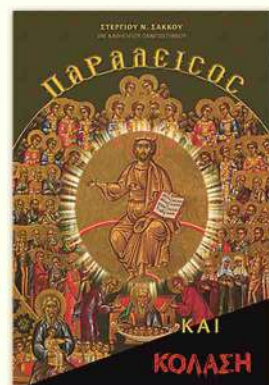
Στόν δεύτερο στίχο, γίνεται λόγος γιά τόν σχηματισμό τῆς γῆς, πού μᾶς

ἀφορᾶ ἄμεσα. Ἀρχικά, ἡ γῆ ἦταν ἀθέατη καὶ ἀσχημάτιστη, σκεπασμένη ἀπὸ νερά. Ἀπόλυτο σκοτάδι κυριαρχοῦσε καὶ τὸ μόνο πού ὑπῆρχε στή χαώδη αὐτή κατάσταση ἦταν τὸ «πνεῦμα» τοῦ Θεοῦ, ἡ δημιουργικὴ βούλησή του, ὥσπου αὐτὴ ἐκφράστηκε· «καὶ εἶπεν ὁ Θεός· γενηθήτω φῶς». Ὁ ἱερός συγγραφέας παρουσιάζει τὸν Θεό νά μιλάει, διατυπώνοντας κατὰ τοὺς πατέρες «τὰ θεοπρεπῆ ἀνθρωποπρεπῶς». Δηλαδή χρησιμοποιεῖ ἀνθρώπινες ἐννοιες γιὰ νά καταστήσει τὰ τοῦ Θεοῦ κατανοητά στοὺς ἀνθρώπους.

Μεταξύ τῶν μελετητῶν πολὺς λόγος γίνεται γιὰ τίς ἐπτὰ μέρες τῆς δημιουργίας. Ἡ χρονικὴ τους διάρκεια ἀσφαλῶς δέν εἶναι δυνατόν νά προσδιοριστεῖ. Γιὰ τὸν Θεό, ὡστόσο, «χίλια ἔτη... ὡς ἡ ἡμέρα ἢ ἐχθές, ἥτις διήλθε, καὶ φυλακὴ ἐν νυκτί» (Ψα 89,4). Καθεμιὰ ἀπὸ τίς μέρες τῆς δημιουργίας θά μπορούσε νά ἐκτείνεται σέ δισεκατομμύρια χρόνια ἢ -δέν θά ἦταν κι αὐτὸ ἀδύνατο στὸν Θεό- νά περιορίζεται σέ λίγες μόνο στιγμές.

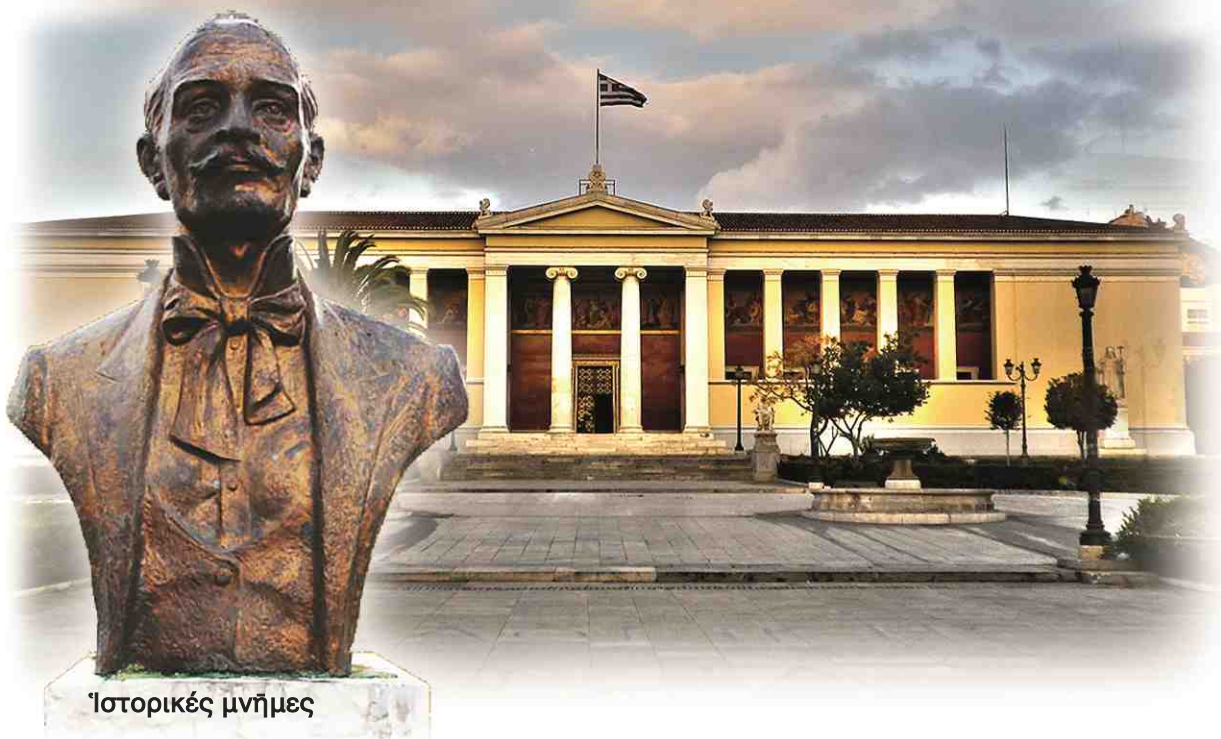
ΣΤ. Ν. Σάκκος

Ἀπὸ τίς ἐκδόσεις μας...

**Ζητήστε τα
στό Βιβλιοπωλεῖο μας
ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ**

**Γ. Μπακατσέλου 5, Θεσσαλονίκη
τηλ. 2310 274518**

Ἰωάννης Δόμπολης: ὅλο τὸ βίος γιὰ τὴν ἐλληνικὴ παιδεία

Ἴσως νὰ εἶναι ὁ μόνος ἡπειρώτης ἐθνικός εὐεργέτης πού δέν γεννήθηκε στὴν Ἑλλάδα. Κι ὅμως ἡ καρδιά του χτυποῦσε 100% γιὰ τὴν πατρίδα.

Ὁ πατέρας του Τριαντάφυλλος, ἡπειρώτης ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα, μεταναστεύει στὰ μέσα τοῦ 18ου αἰῶνα στὴ Ρωσία. Ἔτσι, τὸ 1769 ὁ Ἰωάννης Δόμπολης ἢ Δομπόλης γεννιέται στὴν Ἁγία Πετρούπολη. Ἐκεῖ μαθαίνει τὰ πρῶτα ἐλληνικὰ γράμματα «αὐτομάτως», καθὼς καὶ τὰ ρωσικά καὶ τὰ γαλλικά, τὰ ὁποῖα χειριζόταν γραπτά καὶ προφορικά μέ ἀξιοζήλευτη ἄνεση.

Τὴν εὐεργετική του διάθεση τὴν κληρονόμησε μαζί μέ τὸ ὄνομα ἀπὸ τὸν παππού του Ἰωάννη, πού εἶχε ἀνοικοδομήσει τὴν ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ του. Ἀλλὰ καὶ ὁ πατέρας του ἄφησε μέ τὴ διαθέκη του με-

γάλα ποσὰ σέ κοινωφελῇ ἰδρύματα τῶν Ἰωαννίνων. Ὁ χαριτωμένος καὶ ταλαντούχος νεαρός κρατᾷ ἀπὸ τὸν πατέρα του καὶ τὸ ἐπιχειρηματικό του πνεῦμα κι αὐξάνει ἀκόμη περισσότερο τὴν ἤδη τεράστια περιουσία του. Ἀσχολεῖται μέ τὸ ἐμπόριο καὶ στὴ συνέχεια ἐπιδίδεται σέ ἐπικερδέστερες τραπεζικὲς ἐργασίες. Ἀναπτύσσει σχέσεις καὶ συνεργασίες μέ ἐπιφανεῖς ὁμογενεῖς, καθὼς καὶ μέ ὑψηλὰ ἱστάμενα πρόσωπα τῆς αὐτοκρατορικῆς Αὐλῆς. Ταυτόχρονα προσφέρει πολλές ὑπηρεσίες στὴ ρωσικὴ Αὐλή, γι' αὐτὸ τοῦ ἀπονέμουν τὸν τίτλο τοῦ Συμβούλου καὶ Ἱππότη.

Ἡ ἐλληνικὴ ὁμογένεια ἐκτιμᾷ σύσσωμη μία τέτοια σημαίνουσα προσωπικότητα· εἶναι «ὁ τιμιώτατος, ἐγκρατὴς πολλῶν γλωσσῶν καὶ φιλογενής». Ἔγινε

γρήγορα πάμπλουτος, αλλά τό θαυμαστό μέ τόν Ίωάννη εἶναι πώς δέ σκλαβώθηκε ἀπό τό χρῆμα. Εἶχε ἄλλες ἰσχυρότερες καί ὑψηλότερες ἀγάπες στήν καρδιά του. Καιγόταν γιά τή σκλαβωμένη του πατρίδα, καί ἰδιαίτερα γιά τά ἀμόρφωτα Ἑλληνόπουλα.

Τό 1809 μέσα στή ρωσική Αὐλή γνωρίζεται μέ τόν ἀνώτερο διπλωματικό ὑπάλληλο -μετέπειτα ὑπουργό Ἐξωτερικῶν- κόμη Ίωάννη Καποδίστρια. Μία στενή φιλία χτίζεται ἀνάμεσά τους καθώς διαπνέονται ἀπό τά ἴδια ἰδανικά. Αὐτή ἡ γνωριμία στάθηκε καθοριστική γιά τήν πορεία τοῦ Δόμππολη. Οἱ δύο φιλογενεῖς φίλοι κάνουν σχέδια γιά τή διάδοση τῶν Γραμμάτων στήν Ἑλλάδα. Μαζί συζητοῦν, προσεύχονται, ὁραματίζονται καί παλεύουν γιά τήν πνευματική ἀφύπνιση τῶν Ἑλλήνων μέ ἀπώτερο στόχο καί πόθο τήν ἀπόκτηση τῆς ἐθνικῆς ἀνεξαρτησίας.

Τό 1818 ὁ Ίωάννης ἀναλαμβάνει ταμίας στή Φιλόμουσο Ἑταιρεία πού ἴδρυσε τό 1814 στή Βιέννη ὁ Καποδίστριας, μέ σκοπό τή μεταλαμπάδευση τοῦ εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ στήν Ἑλλάδα.

Τόν Ἰανουάριο τοῦ 1828 ὁ Δόμππολης ἀκολουθεῖ τόν Κυβερνήτη πλέον Καποδίστρια στήν Ἑλλάδα. Ἡμέρα ξεχωριστή γιά τόν ἴδιο ἀλλά καί γιά τήν Ἑλλάδα ἡ 7η Φεβρουαρίου. Διορίζεται «πρόβουλος τῆς Οἰκονομίας». Ὑπῆρξε ὁ πρῶτος καί ἴσως μόνος ὑπουργός Οἰκονομικῶν μέ τέτοιο ἥθος. Ὁ μισθός του ἀνερχόταν στά 800 γρόσια τόν μήνα. Δέν δέχτηκε ὅμως ποτέ νά τά εἰσπράξει. Σταθερή του ἐπιθυμία ἦταν νά τά χαρίζει κάθε μήνα «...εἰς τό ἔθνος». Προχώρησε μάλιστα ἀκόμη περισσότερο. Ὅχι μόνο κατέθετε στό κοινό ταμεῖο τούς μισθοῦς του, ἀλλά πρωτοστάτησε καί στήν ἴδρυση τῆς Ἐθνικῆς

Χρηματικῆς Τράπεζας στό Ναύπλιο προσφέροντας ἀπό τήν περιουσία του 700 δίστηλα! Κατά τήν παραμονή του στήν Αἴγινα ἀφοσιώθηκε στά καθήκοντά του μέ ἀπαράμιλλη ἀνιδιοτέλεια. Ἐζησε ἐντελῶς ἀσκητικά, ἀκολουθώντας τήν προτροπή τοῦ ἐπίσης ἀσκητικοῦ Καποδίστρια: «...πρέπει νά ἀρκεστοῦμεν ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς ἄρτον μόνον καί πυριτόβουλα».

Ὑπηρετεῖ μέ τήν καρδιά του τήν πατρίδα ἀπό αὐτή τή θέση ἀμισθί γιά δύο περίπου χρόνια, ἀλλά σοβαροί λόγοι ὑγείας τόν ἀναγκάζουν νά παραιτηθεῖ. Ἐτσι παρά τή θέλησή του θά ἐπιστρέψει στήν Ἁγία Πετρούπολη. Μόλις λίγο ἀνακάμπτει, ξαναπιάνει τό ἐμπόριο καί δέχεται ἀπό τόν τσάρο «τίτλο εὐγενείας», ἕναν τίτλο τιμῆς πρὸς ἀνθρώπους διακεκριμένους γιά τόν καλό τους χαρακτήρα καί τή μεγάλη προσφορά τους.

Φτάνουμε στίς 4 Φεβρουαρίου τοῦ 1849. Ἐνα χρόνο πρὶν ἀπὸ τήν κοίμησή του ὁ Δόμππολης συντάσσει τή διαθήκη του. Πεθαίνει σέ ἡλικία 81 ἐτῶν, ἄγαμος καί ἄτεκνος, μέ ἀναρίθμητα τέκνα τά Ἑλληνόπουλα πού εὐεργετήθηκαν κι εὐεργετοῦνται ἀπὸ τήν προσφορά του. Ἐνας ἀληθινός πατέρας τοῦ ἔθνους πού μερίμνησε σέ ὅλη του τή ζωή ἀλλά καί μετὰ τόν θάνατό του γιά τό ἔθνος.

Ὅταν ἐπρόκειτο γιά τόν ἑαυτό του ὁ Ίωάννης ἦταν λιτός καί μετρημένος. Ἐτσι, στή διαθήκη του παρακαλεῖ νά ἀποφευχθοῦν οἱ περιπτώσεις πολυτέλειες κατὰ τήν κηδεῖα του. Ἐστιάζει στήν οὐσία καί φροντίζει γιά τό σαρανταλείτουργο μετὰ τόν θάνατό του.

Ἡ διαθήκη τοῦ ἐθνικοῦ εὐεργέτη ἦταν γραμμένη στά ἑλληνικά καί ἀπὸ τήν ἀρχή ὡς τό τέλος τῆς ἀποτελεῖ μνημεῖο σεμνότητας καί φιλογενείας. Τό σπουδαιότερο

σημείο της -καί ουσιαστικά ό διακαής πόθος τής καρδιάς του- ήταν ή αξιοποίηση τής περιουσίας του γιά τήν ίδρυση Πανεπιστημίου στήν Έλλάδα.

Κληροδοτεί στό Έλληνικό Δημόσιο 815.000 ρούβλια -ποσό τεράστιο γιά τήν εποχή εκείνη- γιά τήν ανέγερση καί συντήρηση Πανεπιστημίου στήν Αθήνα. Ζητά μάλιστα νά έχει τήν έπωνυμία Καποδιστριακό, αποδίδοντας έτσι τιμή στόν αδελφικό του φίλο, πού μαζί όραματίστηκαν τήν αναγέννηση τής ελληνικής Παιδείας κι άς τόν συκοφάντησαν ώς φωτοσβέστη. Είται τέτοιο τό ποιόν τοῦ ανθρώπου πού αποσιωπά τό όνομά του κι έπιθυμεί νά τιμηθεί ό άδίκως δολοφονημένος Κυβερνήτης. Εὐεργετεί ό ίδιος καί προτάσσει τό όνομα τοῦ φίλου του. Αυτό πού τόν ενδιαφέρει δέν είναι διόλου ή αυτοπροβολή του αλλά ή ωφέλεια τών παιδιών πού θά σπουδάσουν. Σχετικά μέ τό θέμα ό ίδιος ό Δόμπολης έγραψε στή διαθήκη του: «Ότε τό 1809 έγνώρισα τόν μακαρίτη κόμητα Καποδίστριαν Ιωάννην, κατόπιν Κυβερνήτην τής Ελλάδος, ύπεσχέθημεν αλληλόις νά μεταχειρισθώμεν πάν μέσον πρός διάδοσιν τής δημοσίας παιδεύσεως έν Ελλάδι· έκτοτε ό σταθερός σκοπός τής ζωής μου ύπήρξε νά κατορθώσω νά εκπληρώσω πρεπόντως τήν δοθείσαν ύπόσχесίν μου...».

Αὐτή ή μεγάλη απόφαση ζωής πήγαζε από μία βαθειά ευλάβεια, μία γνήσια πίστη στόν Θεό, πού φαίνεται από τήν ιδιαίτερη παράκλησή του, εκτός τών άλλων χώρων καί εργαστηρίων, νά χτιστεί στό πανεπιστήμιο κι ένα ιδιαίτερο παρεκκλήσιο γιά νά εκκλησιάζονται σ' αυτό οί διδάσκαλοι καί οί φοιτητές. Ήταν πεποίθηση τοῦ σοφοῦ γέροντα πώς Γράμματα χωρίς Θεό δέ φέρνουν προκοπή. Σέ άλλο σημείο τονίζει πώς τό ποσό θά προο-

ριζόταν γιά τήν ανέγερση κτηρίων, τήν αγορά άκινήτων, τήν έσωτερική όργάνωση, συντήρηση κτλ. «ώστε ή έν αὐτῷ παιδείους τής νεολαίας νά διευθύνεται ωφελίμως καί νά στηρίζεται επί τών αρχών τής Αγίας Ανατολικής καί Όρθοδόξου ήμῶν Εκκλησίας».

Τά χρόνια περνούν... Τό Έθνικό Πανεπιστήμιο ένοποιείται μέ τό Καποδιστριακό τό 1922 μέ κοινή διεύθυνση καί τήν ίδια έπωνυμία. Μόνο πού τό Έθνικό διατηρεί τή θετική κατεύθυνση (Ιατρική, Φαρμακευτική, Φυσικομαθηματική), ένῶ τό Καποδιστριακό περιλαμβάνει τίς θεωρητικές σχολές (Θεολογική, Νομική, Φιλοσοφική). Έκτοτε εκατομμύρια έλλήνων σπουδαστῶν έχουν φοιτήσει σ' αυτό τό Πανεπιστήμιο πού όραματίστηκε καί χρηματοδότησε ό Ιωάννης Δόμπολης. Κι όμως ελάχιστοι γνωρίζουν ποιό πρόσωπο κρύβεται πίσω από μία τέτοια προσφορά στό Έθνος. Ένσυνείδητα κοπίασε σ' όλη του τή ζωή γιά νά προσφέρει τό βίός του γιά τίς ανάγκες τής πατρίδας. Ή ευγενική μορφή του στέλνει στήν τελματωμένη κοινωνία μας μηνύματα θυσίας, προσφοράς, ανιδιοτέλειας. Αξίζει νά προβάλλουμε τή ζωή του ιδιαίτερα στή νέα γενιά... γιά λόγους ευγνωμοσύνης, αλλά καί έμπνευσης.

Άγγελική Τσιραμπίδου

ΕΞΩΦΥΛΛΑ

ΜΠΡΟΣΤΑ: Άγαλμα τοῦ Μ. Άλεξάνδρου, παραλία τής Θεσσαλονίκης.

ΠΙΣΩ: Ή χρυσή λάρνακα καί τό χρυσό στεφάνι βελανιδιάς τοῦ Φιλίππου Β΄. Μουσείο βασιλικῶν τάφων Αἰγῶν, Βεργίνα.

«Εὐρήκαμεν»!

Κυριακή Α΄ Νηστειῶν καί ἡ Ἐκκλησία μας γιορτάζει τήν ἐπίσημη γιορτή της, πού εἶναι ὁ θρίαμβος τῆς Ὁρθοδοξίας. Τό μάθημα πού διδάσκει σήμερα ἡ Ἐκκλησία εἶναι πολύ σπουδαῖο, πολύ διδακτικό, ἀπαραίτητο γιά ὅλους μας. Πολύ ἀπλά θά τό μελετήσω μαζί σας παίρνοντας ὀρισμένα ρήματα πού ἀκούστηκαν στό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα τῆς ἡμέρας (Ἰω 1,44 - 52). Εἶναι τά ρήματα: «εὐρηκα, εὐρήκαμεν, ἔρχου καί ἴδε».

Πρίν συναντήσῃ ὁ Χριστός στή λίμνη τῆς Γαλιλαίας τούς ψαράδες, γιά νά τούς καλέσῃ νά γίνουν ἁγιοὶ ἀνθρώπων, ψαράδες ψυχῶν, εἶχε μία γνωριμία μαζί τους στόν Ἰορδάνη ποταμό. Ὁ Ἰωάννης, πού βάπτιζε ἐκεῖ, σάν μαγνήτης τράβηξε κοντά του ὅ,τι ἐκλεκτό, ὅ,τι ἅγιο, ὅ,τι σπουδαῖο εἶχε ὁ λαός τοῦ Ἰσραήλ. Ἐκεῖ γνωρίσθηκε ὁ Χριστός μέ τούς πρῶτους μαθητές του, πού ἦταν προηγουμένως μαθητές τοῦ Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου.

Στιγμιότυπα ἀπ' αὐτήν τήν πρώτη τους γνωριμία καταγράφει ὁ εὐαγγελιστής Ἰωάννης. Δύο μαθητές τοῦ Προδρόμου ἀκούνε τόν δάσκαλό τους νά λέει δείχνοντας τόν Ἰησοῦ «ἴδε ὁ ἄμνός τοῦ Θεοῦ», καί Τόν ἀκολουθοῦν κατά πόδας. Ὁ ἕνας εἶναι ὁ Ἰωάννης, ὁ συγγραφέας τοῦ Εὐαγγελίου, πού δέν λέει τό ὄνομά του, καί ὁ ἄλλος ὁ Ἀνδρέας. Γυρί-

ζει ὁ Χριστός, τούς βλέπει καί τούς ρωτάει «τί θέλετε;». «Διδάσκαλε, ποῦ μένεις;», ρωτοῦν αὐτοί. «Ἔρχεσθε καί ἴδετε», ἐλᾶτε καί θά δεῖτε. Καί πηγαν μαζί του καί ἔμειναν κοντά του ἐκείνη τήν ἡμέρα. Ὡ, τί χαρά, τί φῶς μέσα στήν ψυχή τους! Ἐνιωθαν μία γλυκύτητα, ἕνα φῶς, νά διαλύονται τά σκοτάδια τους, νά λειώνουν οἱ πάγοι. Τρέχουν καί φωνάζουν τά ἀδελφία τους, ὁ Ἀνδρέας ὁ πρωτόκλητος τόν Πέτρο καί ὁ Ἰωάννης τόν Ἰάκωβο: «Εὐρήκαμεν τόν Μεσσίαν». Τήν ἴδια εἰδηση ἀναγγέλλει καί ὁ ἄλλος μαθητής τοῦ Προδρόμου, πού ἐγίνε μαθητής τοῦ Χριστοῦ, ὁ Φίλιππος, στόν φίλο του Ναθαναήλ: «ὄν ἔγραψεν Μωϋσῆς ἐν τῷ νόμῳ καί οἱ προφηταὶ εὐρήκαμεν».

Γιά νά καταλάβουμε τί σημαίνει αὐτό τό «εὐρήκαμεν», θά σᾶς θυμίσω μία ἱστορία πού μάθαμε μικρά παιδιά στό σχολεῖο. Στίς Συρακοῦσες, στήν Κάτω Ἰταλία πού ἦταν ἐλληνική τότε καί λεγόταν Μεγάλη Ἑλλάδα, ἔζησε ἕνας μέγας ἐπιστήμονας, ὁ Ἀρχιμήδης. Τόν ἀπασχολοῦσε πῶς γίνεται νά ἐπιπλέουν μέσα στό νερό τά διάφορα σώματα. Τήν ἀπάντηση στό πρόβλημα αὐτό τήν ἀνακάλυψε μία μέρα καθώς ἔπαιρνε τό μπάνιο του. Βγῆκε, λοιπόν, ὅπως ἦταν ἀπό τό λουτρό κι ἔτρεχε στούς δρόμους τῶν Συρακουσῶν φωνάζοντας: «Εὐρηκα, εὐρηκα!». Τόν ἄκουγαν οἱ ἄνθρωποι καί ἔλεγαν: «Τά ἔχασε ὁ Ἀρχιμήδης». Ἐκεῖνος ὅμως δέν εἶχε τρελαθεῖ. Εἶχε ἀνακαλύψῃ τόν νόμο τῆς ἀνώσεως,

τή γνωστή σέ όλους «ἀρχή τοῦ Ἀρχιμήδη», στήν ὁποία στηρίζονται πολλές ἐφαρμογές τῆς ἐπιστήμης.

Ὅπως ὁ Ἀρχιμήδης χάρηκε, διότι ἔλυσε ἓνα πρόβλημα, ἔτσι καί οἱ μαθητές, ὅπως προανέφερα, χάρηκαν, διότι βρῆκαν τή λύση στό μεγάλο πρόβλημα πού τούς ἀπασχολοῦσε. Καί ποιοῦ ἦταν τό πρόβλημα; Ἡ σωτηρία, ἡ λύτρωση. Αὐτό εἶναι τό πιό μεγάλο πρόβλημά μας. Τή λύση στό πρόβλημα αὐτό τή βρῆκαν οἱ μαθητές στόν Χριστό μέ τήν πρώτη γνωριμία. «Εὐρήκαμεν τόν Ἰησοῦν, πού εἶναι αὐτός γιά τόν ὁποῖο ἔγραψε ὁ Μωϋσῆς καί οἱ προφῆτες»! Naί, ὁ Ἰησοῦς εἶναι ὁ ἀναμενόμενος καί προσδοκώμενος, ὁ ποθούμενος καί νοσταλγούμενος. Πῶς ἔκαναν αὐτή τή διαπίστωση οἱ μαθητές; «Ἔρχεσθε καί ἴδετε», τούς προσκάλεσε ὁ Ἰησοῦς. Πῆγαν κοντά του καί γνώρισαν καί γεύθηκαν καί αὐτή τήν ἐμπειρία τή χάραξαν στό ἡμερολόγιο τῆς καρδιάς τους. Ὁ Ἰωάννης σημειώνει καί τήν ὥρα· «Ὡρα ἦν ὥσει δεκάτη», τέσσερις τό ἀπόγευμα.

Ἐδῶ σταματῶ γιά νά ἐμβαθύνουμε λίγο προσωπικά. Τό πρῶτο πού χρειάζεται νά προσέξουμε εἶναι ὅτι ἐάν ἓνας ἄνθρωπος ἔχει ὅλα τά ἀγαθά, τό ψυγεῖο, τήν τηλεόραση, τό διαμέρισμα, τή βίλα του, τή λιμουζίνα του, ἔχει κινητά καί ἀκίνητα καί νιώθει ἱκανοποιημένος, αὐτός δέν μπορεῖ νά πιστέψει. Εἶναι βολεμένος, τακτοποιημένος. Δέν δίδει περιθώριο γιά σωτήρα καί λυτρωτή. Ἐάν ὅμως ἓνας ἔχει ὅλα αὐτά καί περισσότερα, ἀλλά νιώθει ὅτι δέν τόν ξεδιψοῦν, δέν τόν χορταίνουν, διότι κάτι ἄλλο ζητάει ἡ καρδιά του, αὐτός θέλει τή λύτρωση, θέλει τή σωτηρία, πού προσ-

φέρει ὁ Χριστός.

Ἀ δ ἔ λ φ ι α
μου, προσέξτε το καλὰ αὐτό πού λέγω, εἶναι μεγάλη ἀλήθεια! Ποτέ μά ποτέ δέν ζητάει κάποιος Χριστό καί δέν θέλει λύτρωση, ὅταν νιώθει γεμάτος μέ ἄλλα πράγματα. Δέν ἔχει ἀνησυχία, δέν ἔχει ἀγωνία. Ἀντίθετα, κάποιος ἄλλος μπορεῖ νά εἶναι πολύ ἁπιστος, ὁ πιό ἄθλιος ἄνθρωπος, ἀλλά ἂν μέσα του ὑπάρχει ἡ καλή ἀνησυχία καί ψάχνει γιά σωτήρα καί περιμένει λυτρωτή, αὐτός θά τόν βρεῖ.

Ἔτσι καί οἱ ἀπόστολοι μέ λαχτάρα περίμεναν τόν λυτρωτή. Διάβαζαν τίς προφητεῖες καί ἀγωνιοῦσαν πότε θά ἔλθει! Καί τώρα πού τόν βρῆκαν, κρίζουν καί ἀνακρίζουν καί τό διαλαλοῦν καί σ' ἄλλους, γιά νά γνωρίσουν καί κεῖνοι τόν Χριστό, τόν λυτρωτή. Αὐτό εἶναι ἡ Ὁρθοδοξία μας καί γι' αὐτό σήμερα πού γιορτάζει διαβάζεται αὐτό τό εὐαγγελικό ἀνάγνωσμα. Μᾶς προτρέπει ὅλοι οἱ Ὁρθόδοξοι νά ἀπλώσουμε τό φῶς, τή γλυκύτητα, τήν ἀπόλαυση τῆς Ὁρθοδοξίας καί στούς ἄλλους καί μάλιστα σήμερα πού εἴμαστε ἀπλωμένοι σ' ὅλο τόν κόσμο. Ἄν τώρα ἐμεῖς δέν πιστεύουμε καί δέν ζοῦμε ὀρθόδοξα, πῶς θά μιλήσουμε καί πῶς θά κηρύξουμε τήν Ὁρθοδοξία καί τί παράδειγμα Ὁρθοδοξίας θά δώσουμε;

Στέργιος Σάκκος
(Κυριακή 19-3-2000, Δράμα)

Ἡ νομοτέλεια τοῦ «Μηδὲν μεριμνᾶτε» Β' Ἡ εὐχαριστία ὡς στάση ζωῆς

Ἡ ζωὴ μας βρίσκεται σέ ἄμεση συν-
άρτηση μέ τόν Θεό, τόν διαχειριστή
καί συντονιστή τῶν χαοτικῶν φαινομέ-
νων, τά ὁποῖα διέπουν τό σύμπαν. Ἐ-
χουμε ὅμως, ὅπως εἶδαμε στό προη-
γούμενο ἄρθρο, τή δυνατότητα νά ἐ-
πικοινωνοῦμε μέ τόν ἴδιο τόν Θεό καί
νά τοῦ γνωστοποιοῦμε τά αἰτήματά
μας, δηλαδή ποῦ ἐπιθυμοῦμε νά κα-
ταλήξουν τελικά οἱ αὐτό-ὀργανώσεις
τῶν χαοτικῶν γεγονότων. Ἡ ἐπικοινων-
νία αὕτη, σύμφωνα μέ τόν ἀπόστολο
Παῦλο, πρέπει νά γίνεται «μετ' εὐχαρι-
στίας» (Φι 4,6). Ὅπωςδήποτε, εὐχαρι-
στοῦμε τόν Θεό γιά τούς προφανεῖς
σέ ἐμᾶς λόγους, ὅπως π.χ. ἐπειδὴ μᾶς
ἐνθαρρύνει νά ζητοῦμε -«αἰτεῖτε καί
δοθήσεται»-, ἐπειδὴ μᾶς υπόσχεται ὅτι
θά ἀσχοληθεῖ μέ τό πρόβλημά μας καί
ὅτι θά δώσει λύση σ' αὐτό, καί μάλιστα
αὕτη θά εἶναι ἡ βέλτιστη γιά ὅλους
μας. Ἐκτός ὅμως ἀπ' αὐτά, ὀφείλουμε
νά τόν εὐχαριστοῦμε καί γιά δύο ἀκό-
μα λόγους:

1) Οἰκονομώντας νά δημιουργήσει
ἕναν φυσικό κόσμο πού νά λειτουργεῖ

στή βάση χαοτικῶν φαινομένων (σ' ὅ-
λες τίς κλίμακες) μᾶς ἔκανε ἐλεύθε-
ρους. Στήν ἀντίθετη περίπτωση, ἐάν ὁ
φυσικός κόσμος λειτουργοῦσε στή βά-
ση ντετερμινιστικῶν φαινομένων (δη-
λαδή μέ αἰτιοκρατική νομοτέλεια), τό-
τε θά ἦταν μία τεράστια μηχανή καί
κάθε φαινόμενο θά συνεπάγετο μέ
ντετερμινιστική βεβαιότητα ἕνα ἄλλο
φαινόμενο. Μέσα σ' αὕτη τή μηχανι-
στική λειτουργία τοῦ αἰτιοκρατικοῦ
φυσικοῦ κόσμου ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι θά
ἦμασταν ἐπίσης ἕνα εἶδος μηχανῶν,
δηλαδή κάτι σάν ρομποτάκια. Ἄλλ' ὅ-
μως, μία μηχανή ἐκτελεῖ πάντοτε προ-
καθορισμένες λειτουργίες καί δέν ἔχει
τή δυνατότητα ἐπιλογῶν. Ἐπειδὴ ὅμως
ὁ Θεός θέλησε νά μᾶς χαρίσει τήν αὐ-
τεξούσια ἐλευθερία, φρόντισε ὥστε ὁ
φυσικός κόσμος πού δημιούργησε νά
περιλαμβάνει μόνο ἀνοικτά φυσικά
συστήματα, καί κατά συνέπεια νά λει-
τουργεῖ μέ χαοτικούς νόμους.

2) Ἡ χαοτική λειτουργία τοῦ φυσι-
κοῦ κόσμου μᾶς δίνει τή δυνατότητα
(μέσω τῆς σωστῆς ἐπικοινωνίας μέ τόν

συντονιστή τῶν χαοτικῶν φαινομένων, δηλαδή μέσῳ τῆς προσευχῆς) νά μπορούμε νά ἀλλάξουμε τήν ἐξέλιξη φαινομένων καί γεγονότων, ὅπως π.χ. τήν ἐξέλιξη μιᾶς ἀσθένειας. Ἐάν ἡ λειτουργία τοῦ φυσικοῦ κόσμου ἦταν αἰτιοκρατική, τότε καμία ἀλλαγὴ στήν ἐξέλιξη τῶν γεγονότων δέν θά μπορούσε νά ἐπέλθει, ἀφοῦ τά πάντα θά ἦταν προκαθορισμένα στή βάση ντετερμινιστικῶν νόμων. Ἐπειδὴ ὅμως ἓνα χαοτικό γεγονός ἐξαρτᾶται ἀπὸ ἄπειρους (θεωρητικά καί πρακτικά) παράγοντες, εἶναι δυνατόν ἀνάλογα μέ τήν περίσταση, καί μέ τίς ἐκάστοτε περιβάλλουσες συνθήκες, νά ὑπάρξουν οἱ κατάλληλες ἐπιλογές καί συνδυασμοί μερικῶν παραγόντων στοὺς ὁποίους θά δοθεῖ ἔμφαση, οὕτως ὥστε ἡ τελικὴ λύση τοῦ χαοτικοῦ προβλήματος νά εἶναι βέλτιστη γιά ὅλους μας.

Ὅπως δέν πρέπει νά ἀγνοοῦμε ἢ νά ὑποτιμοῦμε τίς νομοτέλειες τῶν φυσικῶν νόμων, ὅπως π.χ. τὴ νομοτέλεια τῆς βαρύτητας, τό ἴδιο πρέπει νά κάνουμε καί γιά τὴ λιγότερο προφανῆ ἀλλὰ ἀδιαμφισβήτητη νομοτέλεια τῶν ἀνοικτῶν φυσικῶν συστημάτων, καί κατὰ συνέπεια τῶν χαοτικῶν φαινομένων. Μελετώντας τήν ἀποστολικὴ προτροπὴ «Μηδὲν μεριμνᾶτε ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καί τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματά ὑμῶν γνωρίζεσθω πρὸς τὸν Θεόν...» (Φι 4,6), μέσα ἀπὸ τὴ θεωρία τοῦ χάους καί τῆς πολυπλοκότητας, ὁδηγούμεστε σ' ἓνα γενικότερο συμπέρασμα: Ἄν καί ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ πνευματικὴ καί ἡ κτιστὴ συνιστώσα τῆς ἐπίγειας ζωῆς μπορεῖ νά ἐμφανίζονται ὡς δύο ἀνεξάρτητοι καί πολλές φορές ἀντικρουόμενοι τομεῖς, κυρίως ὅταν υἰοθετεῖται ἡ αἰτιοκρατικὴ ἀντίληψη λειτουργίας τοῦ φυσικοῦ κόσμου, παρουσιάζουν πολλὰ κοινὰ καί συναφῆ στοιχεῖα, ἀφοῦ προέρχονται ἀπὸ τό ἴδιο ὄν, τὸν δημιουργό Θεό. Ἡ αὐστηρὴ καί ἀδιαπραγμάτευτη νομοτέλεια ἀφορᾷ ὄχι μόνο στοὺς φυσικοὺς νόμους, ἀλλὰ ἐπίσης καί στίς ἐντολές τῆς θείας ἀποκάλυψης, τοῦ Εὐαγγελίου, τίς ὁποῖες πρέπει νά σεβόμαστε γιά ἓναν ἀκόμα λόγο: Αὐτές ὄχι μόνο ρυθμίζουν καί καθιστοῦν ἁρμονικὴ τήν ἐπίγεια ζωὴ μας, ἀλλὰ καί ἐπιπλέον μᾶς καθοδηγοῦν στὸν αἰώνιο προορισμό μας.

Παντελῆς Καραφίλογλου,
Καθηγητῆς Κβαντικῆς Χημείας Α.Π.Θ.

ΔΩΡΕΕΣ

Γιά τὴν Ἀδελφότητα

Εἰς μνήμην Ἰωάννου Μπόζιου: Δρίζη Αἰκατερίνη 50€ * Κανελλοπούλου Μαρίκα 50€ * Νικολαΐδου Παρθένα 50€ * Ντινόπουλος Ἡλίας 50€ * Πέτρου Χρυσάνθη 50€ * Χαρίσης Δημήτριος 50€ * Ἐπίσης Μουρατίδου Εὐθαλία 30€, εἰς μνήμην Παύλου καί Ἀναστασίας.

Γιά τὸ Περιοδικό

Εὐστρατίου Μαρία 10€.

Γιά τὴν Κατασκήνωση

Δ.Ν. 200€ * Μερελῆς Στυλιανός 300€ * Π.Α. 100€ * Πετρίδου Ἄρτεμη 50€ * Σ.Ε. 30€ * Ἀνώνυμος 40€.

Γιά τὴ Φιλανθρωπία

Σ.Π. 50€.

Γιά τίς Φυλακές

Νισοπούλου Σοφία

Σκηνές από την τάξη μας

...δέν υπάρχει δημιουργός!

- Δέν μπορώ νά καταλάβω, κυρία, πώς επιμένετε νά λέτε ότι ο Θεός δημιούργησε τόν κόσμο! Ο καθηγητής της Φυσικής μās αποκάλυψε σήμερα την αλήθεια: Όλα έγιναν τυχαία! Δέν υπάρχει Θεός δημιουργός..., φωνάζει θριαμβευτικά ο Δημητράκης της Α΄ Γυμνασίου από τό τελευταίο θρανίο, μόλις αφήνω τά βιβλία στην έδρα.

- Ναί, κυρία, μās τό εξήγησε κιόλας, συμφωνούν μερικοί.

Χαμογελώ μέ την παιδική αφέλεια. Δέν βιάζομαι νά απαντήσω... Τό σημερινό μάθημα ίσως μοū δώσει την αφορμή γιά νά προβληματίσω τά παιδιά πού καθημερινά βομβαρδίζονται μέ τόσα μηνύματα.

- Καλά, λοιπόν... Άς τό αφήσουμε πρós τό παρόν τό θέμα. Θά τό συζητήσουμε λίγο αργότερα, γιατί θέλω σήμερα νά σās μιλήσω γιά ένα σπουδαίο μνημείο της παγκόσμιας πολιτιστικής κληρονομιάς πού ανήκει στην χώρα μας. Βρίσκεται στην Σάμο καί έχει λίγους μήνες πού είναι προσβάσιμο στό κοινό. Θά δοūμε καί μερικές φωτογραφίες πού θά σās αφήσουν μέ τό στόμα ανοιχτό! Πρόκειται γιά ένα θαύμα της μηχανικής καί της τοπογραφίας. «Άμφιστομον όρυγμα» τό αναφέρει ο πολυταξιιδεμένος Ήρόδοτος, πού έντυπωσιάστηκε βλέποντάς το.

- Πώς τά κατάφεραν; Ήταν οί Σάμιοι τόσο πλούσιοι;

- Ή αλήθεια είναι ότι ή δόξα της Σάμου τόν 6ο αιώνα π.Χ. είναι κάτι τό μοναδικό. Τό έμπόριο καί ή ναυτιλία της παρείχαν μεγάλο πλούτο. Οί κάτοικοι όμως δέν είχαν εύκολη πρόσβαση στό νερό. Γι' αυτό καί ο τύραννος της Σάμου, ο Πολυκράτης, έδωσε έντολή γιά την κατασκευή αυτού του έργου. Ήθελε μάλιστα τό ύδραγωγείο νά είναι υπόγειο, γιά νά μήν είναι όρατό από τυχόν είσβολείς πού θά έμπόδιζαν την παροχή νερού στην πόλη σέ περίπτωση πολιορκίας.

- Ποιός ήταν ο δημιουργός του όρύγματος;

- Μά, δέν υπήρχε κάποιος δημιουργός...

- Τί λέτε, κυρία; Πώς κατασκευάστηκε τότε;

Χαμογελώ καί πάλι.

- Λοιπόν, κάποιος πρέπει νά τό κατασκεύασε, έ;

- Έννοείται κυρία...

- Έ, αφού επιμένετε θά σās τό πώ. Γύρω στά 550 π.Χ. ο αρχιτέκτονας Εύπαλινος από τά Μέγαρα, σπουδαίος μηχανικός, μέ άπλά όργανα μέτρησης άλλα καί πολύπλοκους μαθηματικούς ύπολογισμούς αποφάσισε την ταυτόχρονη διάνοιξη μίας σήραγγας καί από τίς δύο πλαγιές του βουνού! Δύο συνεργεία, λαξεύοντας μέ σφυριά καί καλέμια τόν βράχο, τόν σκληρό άσβεστόλιθο, ξεκίνησαν τό μακρύ «ταξίδι». Πρίν ξεκι-

νήσει τό σκάψιμο, ό Εύπαλίνος έδωσε έντολή νά χαραχτεί ή διαδρομή του όρύγματος στην επιφάνεια του έδάφους, ώστε νά μπορεί νά παρακολουθεί την πρόοδο του έργου.

- Κι αύτή ή τάφος στό πλάι τί έξυπηρετεί;

- Πλάι σέ αυτό πού θά λέγαμε κεντρικό διάδρομο κατασκευάστηκε μία τάφος, σέ βάθος 70 πόντων, προκειμένου νά περνάει τό νερό μέσα από κεραμικούς σωλήνες πού τοποθετήθηκαν εκεί μέ σχολαστικότητα, αφού αυτοί θά ύδροδοτούσαν την πόλη.

- Δέν άντιμετώπισαν προβλήματα κατά τή διάρκεια τής κατασκευής του έργου;

- Πολλά προβλήματα. Τό πιό σημαντικό ήταν ή άσθάθεια των πετρωμάτων σέ κάποια σημεία τής σήραγγας, ή όποία θά είχε ως άποτέλεσμα οί δύο πλευρές νά μή συναντηθούν ποτέ.

- Κυρία, γιατί ή βόρεια σήραγγα έχει τριγωνικό σχήμα;

- Πολύ ώραία έρώτηση! Ό Εύπαλίνος δέν τό έκανε γιά όμορφιά καί χάρη, αλλά προκειμένου νά μηδενίσει τίς πιθανότητες νά σημειωθεί κάποια ύποχώρηση του έδάφους από τό νερό. Χρειάστηκαν δέκα χρόνια γιά νά έξορυχθούν 12.500 τόννοι βράχου, νά τοποθετηθούν 5.000 πήλινοι σωλήνες καί νά δαπανηθούν πολλά χρήματα από τό κρατικό ταμείο, ώστε άφθονο νερό νά άρχίσει νά ρέει στίς κρήνες τής πόλης!

- Υπάρχει κάποιο άλλο άντίστοιχο έργο στον κόσμο την ίδια περίοδο;

- Ό Εύπαλίνος κατόρθωσε γιά πρώτη φορά στην ιστορία τής ανθρωπότητας νά κατασκευάσει ένα τέτοιο έργο. Στό τέλος γιόρτασε την επιτυχία του γράφοντας ανεξίτηλα στό σημείο συνάντησης τή λέξη **παράδειγμα** (δηλαδή ύπόδειγμα) μέ γράμματα ύψους 30 έκατοστών. Η άρχή τής τήρησης των αναλογιών πού είσήγαγε έπιστρατεύτηκε την περίοδο τής Αναγέννησης καί άκο-

λουθείται καί σήμερα στην κατασκευή των σήραγγων.

- Γιά πόσα χρόνια λειτούργησε τό ύδραγωγείο;

- Γιά περίπου 1.100 χρόνια. Στούς βυζαντινούς χρόνους ή σήραγγα χρησιμοποιήθηκε ως καταφύγιο των κατοίκων κατά τή διάρκεια επιδρομών. Άνασκάφθηκε από τό Γερμανικό Άρχαιολογικό Ίνστιτούτο τή δεκαετία του 1970. Από τότε καί μέχρι τίς μέρες μας, επισκέψιμα ήταν μόνο 130 μέτρα. Σήμερα τό όρυγμα είναι επισκέψιμο σέ όλο του τό μήκος, καθώς ολοκληρώθηκαν οί εργασίες άποκατάστασης καί συντήρησης του μνημείου, ένα έργο πού κόστισε συνολικά 3,1 έκατομμύρια ευρώ.

- Άπίστευτο φαίνεται!

- Είναι αλήθεια θαυμαστό! Ό άξεπέραστος καί αλάνθαστος σχεδιασμός του προκαλεί, αιώνες μετά, τόν θαυμασμό μας γιά τόν έμπνευστή καί δημιουργό του. Άλλά άναρωτιέμαι, παιδιά: Η φυσική δημιουργία, τό θαυμαστότερο καί τελειότερο θαύμα, πώς είναι δυνατόν νά μή μάς όδηγεί αύθόρμητα σέ έναν πάνσοφο τεχνίτη καί δημιουργό; Όπως τό σημερινό κτίσμα δείχνει τόν κτίστη πού τό έκτισε, όπως τό πλοίο τόν ναυπηγό, όπως τό έργαλείο τόν εργάτη, έτσι ή ύπαρξη του κόσμου προϋποθέτει τήν ύπαρξη του Θεού. Πώς είναι λοιπόν δυνατόν νά ύποστηρίζεται από μερικούς ότι τό θαυμαστό σύμπαν έγινε στην τύχη;

-

- Δέν θέλω νά μου άπαντήσετε τώρα, αλλά σήμερα τό θράδυ πρίν κοιμηθείτε νά βρείτε τρόπο νά άτενίσετε τόν ουρανό, τά άστέρια καί τό φεγγάρι γιά λίγα λεπτά καί νά σκεφτείτε όσα είπαμε... Πιστεύω πώς ό ουρανός θά σάς δώσει την καλύτερη άπάντηση! Θά φωνάξει δυνατά τό όνομα του δημιουργού Θεού· μόνο νά έχετε αύτιά γιά νά άκούσετε...

M.E.X.

ΕΔΩ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΕΛΛΑΔΑ ΕΔΩ!

Είναι κάποια πράγματα πού, όσο κι αν προσπαθείς, δεν μπορείς να τά συγκαλύψεις. Βοά ή αλήθεια. Μιά τέτοια βοή προέρχεται από τή μεγαλειώδη συγκέντρωση του ελληνικού λαού στη Θεσσαλονίκη τό μεσημέρι τής Κυριακής 21ης Ιανουαρίου.

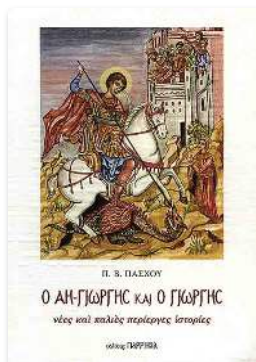
Όσο κι αν διάφοροι προσπάθησαν νά τήν αγνοήσουν -τό κρατικό κανάλι άπαξίωσε τήν κάλυψη τής έκδήλωσης- ή νά τήν ύποτιμήσουν -σε μόλις 90.000 ανθρώπων έκτίμησαν τό πλήθος πού κατά τίς μετριοπαθέστερες έκτιμήσεις ξεπερνούσε τίς 500.000- ή αλήθεια είναι ότι πρόκειται γιά μία όχι συνηθισμένη ούτε εύκαταφρόνητη συρροή λαού.

Τό σπουδαίο είναι ότι τό γεγονός δεν ύποκινήθηκε ούτε στηρίχθηκε από κάποιο δημόσιο ή κομματικό φορέα. Ήταν μία αυθόρμητη κίνηση τών έλλήνων πολιτών, πού ένιωσαν τήν ανάγκη νά διαμαρτυρηθούν κι ένωσαν τή φωνή τους γιά νά διατρανώσουν ότι: Πολ- λές πιέσεις και ταπεινώσεις άνεχθήκαμε, αλλά τόν εύτελισμό τής πατρίδας μας δεν τόν άντέχουμε. Δεν χαρίζουμε σέ κανέναν τό όνομα τής Μα-

κεδονίας μας, δεν προδίδουμε τήν ταυτότητά μας, δεν άπεμπολούμε τήν ιστορία μας! Άσφαλώς οί γείτονές μας έχουν τό δικαίωμα του άυτοπροσδιορισμού, αυτό όμως δεν σημαίνει ότι μπορούν νά ύποκρίνονται τόν Μακεδόνα, νά σφετερίζονται τό όνομα τής ελληνικότατης Μακεδονίας μας και νά πλαστογραφούν άσύστολα τήν ιστορία.

Τούτο τό δίκαιο αίτημα διατράνωσαν οί διαδηλωτές, πού συνέρευσαν από όλα τά διαμερίσματα τής χώρας, από Έβρο μέχρι Κρήτη. Κι αν οί κρατούντες και οί διπλωμάτες κωφεύουν κι έχουν τά δικά τους σχέδια, ό παντοκράτορας Θεός δεν θά άνεχθει τήν κατάφωρη άδικία. Τή δική του μακρόθυμη προστασία έπικαλέσθηκαν οί πιστοί στό άρχιερατικό συλλείτουργο πού έγινε τό πρωί στόν ναό του πολιούχου τής Θεσσαλονίκης Αγίου Δημητρίου. Οί εύχές του παναγιωτάτου μητροπολίτου μας κ. Ανθίμου και τών άλλων ιεραρχών πού τόν πλαισίωσαν, αλλά και ή παρουσία τους στό συλλαλητήριο άποτελεί μία ένθάρρυνση γιά όλους.

Ο ΑΗ-ΓΙΩΡΓΗΣ ΚΑΙ Ο ΓΙΩΡΓΗΣ

Περιστατικά πού τόν σημάδεψαν στό συναρπαστικό ταξίδι τής ζωής του παραθέτει ὁ συγγραφέας τοῦ βιβλίου «Ο ΑΗ- ΓΙΩΡΓΗΣ ΚΑΙ Ο ΓΙΩΡΓΗΣ». Ὁ Π. Β. Πάσχος, ἐκτός ἀπό σπουδαῖος, κατά κοινὴ ὁμολογία, θεολό-

γος, γνωστός γιὰ τὴν ἐπιστημοσύνη του, ἀναδεικνύεται καί κορυφαῖος λογοτέχνης, ποιητὴς καί πεζογράφος, ἰσάξιος μέ τούς σπουδαίους τοῦ εἰκοστοῦ καί εἰκοστοῦ πρώτου αἰώνα. Ἐκπλήσσει μέ τὴ συγγραφικὴ του δραστηριότητα. Γιὰ μένα ὅμως καί ὅσους παρακολουθοῦν τόν ὄγκο καί τὴν ποιότητα τής λογοτεχνικῆς του παραγωγῆς εἶναι ἀναμενόμενο, ἀφοῦ τό παραπάνω βιβλίο εἶναι τό 113^ο ἐκ τῶν 115, πού ἔχουν κυκλοφορήσει μέχρι τώρα. Μέ σχέδια καί διακόσμηση π. Χριστόδουλου Φεργαδιώτη, τῶν ἐκδόσεων «Παρρησία», προσφέρεται στό φιλαναγνωστικό κοινό. Ἡ ἀφιέρωση τοῦ βιβλίου: «Στόν ἀγαπητό φίλο Μιχάλη Φεταλίδη» δείχνει εὐαίσθητη ψυχὴ, πού δέν ξεχνᾷ φίλους παιδικούς...

Μέσα ἀπό τίς «περίεργες ἱστορίες» τοῦ βιβλίου αἰσθάνεται ὁ προσεκτικός καί καλοπροαίρετος ἀναγνώστης τό χέρι τοῦ Θεοῦ νά ἐπεμβαίνει καί νά δίνει διέξοδο σέ ἀδιέξοδα καί λύση σέ προβλήματα, ὅπως π.χ. ἡ σωτηρία τοῦ πιλότου μετά τὴν ἀναγκαστικὴ προσγείωση τοῦ πολεμικοῦ του ἀεροσκάφους, τὰ θαυματοργὰ χέρια τής Σόνιας πού μέ τὰ πρακτικὰ γιαιτροσόφια τῆς ἔσωσε τό βασανιζόμενο ἀπὸ ὑψηλὸ πυρετὸ παιδί καί πού ἡ ἴδια ἀπέδωσε στοὺς ἀγίους Νικόλαο καί Πρόδρομο, τῶν ὁποίων μέ

θερμὴ προσευχὴ ζήτησε τὴ βοήθεια. Μέ τὰ πρόσφορα πού ὁ εὐσεβὴς ἱερέας ἔδωσε γιὰ νά μὴ πεθάνουν τὰ παιδιὰ τῆς Λένγκως ἀπὸ πείνα μᾶς παραπέμπει στό περιστατικό τῶν ἄρτων τῆς προθέσεως, πού ἔφαγε ὁ Δαβὶδ μέ τούς συντρόφους του διωκόμενος ἀπὸ τόν Σαοὺλ. Ὁ κλέφτης, ὁ μπαταχτσῆς, ὁ ἐκδικητικὸς καί φθονερός τύπος ἀνθρώπου στό πρόσωπο τοῦ Νάσιου ταπεινώνεται καί φυσικά στό τέλος λάμπει ἡ ἀλήθεια. Ἡ ἀμεροληψία φαίνεται στὴν ἀναγνώριση τῆς θυσιαστικῆς ἀγάπης τοῦ γερμανοῦ στρατιωτικοῦ γιαιτροῦ Frank, πού ἀνιδιοτελῶς πρόσφερε τίς ὑπηρεσίες του καί σέ ὅσους Ἕλληνες τίς εἶχαν ἀνάγκη, θύμα καί αὐτὸς κάποιων «ἀντιστασιακῶν τοῦ γλυκοῦ νεροῦ» στά δύσκολα χρόνια τῆς κατοχῆς.

«Ὁ Ἀη-Γιώργης καί ὁ Γιώργης» εἶναι ἡ ἕκτη κατὰ σειρά ἱστορία, πού δικαιολογημένα τέθηκε καί ὡς τίτλος τοῦ βιβλίου. Εἶναι ἀξιοδάκρυτη ἡ ἱστορία τοῦ Γιώργη, ἀγνοῦ Ἕλληνα πατριώτη, πού παρ' ὅτι πολέμησε γιὰ τὴν πατρίδα καί τραυματίστηκε σοβαρά, δέν ἀξιώθηκε τῆς πενιχρῆς ἀναπηρικῆς σύνταξης γιὰ νά ζήσει τὴν οἰκογένειά του καί πέθανε μέ τόν καημὸ τῆς ἀχαριστίας ἀπὸ τὴ συντεταγμένη πολιτεία. Καημούς πού μόνον ὁ Ἀη-Γιώργης ἄκουγε στίς καθημερινές ἐπισκέψεις καί προσευχῆς του.

Καί στίς ἄλλες ἱστορίες τοῦ βιβλίου βρίσκουμε κείμενα θεσπέσια, πού ἀξίζει τόν κόπο νά διαβαστοῦν. Διαβάζοντας αὐτὰ τὰ κείμενα ὁ ἀναγνώστης πείθεται στό λόγο τοῦ Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου: «Ὅτι προνοίᾳ Θεοῦ τὰ πάντα διοικεῖται, τὰ μὲν συγχωροῦντος δι' ὃν οἶδε λόγον, τὰ δὲ ἐνεργοῦντος». Καλοτάξιδο!

Ἐμμανουήλ Ἡλ. Κουτσιαύτης
τ. Σχ. Σύμβουλος φιλολόγων

Ο ΜΥΘΟΣ ΤΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΝ ΗΜΕΡΩΝ

«Βίος ανέορταστος μακρά ὁδὸς ἀπανδόχευτος» ἔλεγαν οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι, γιατί γνώριζαν ὅτι οἱ γιορτές ἔρχονται νά ἀπαντήσουν σέ μιά μεγάλη ψυχολογική ἀνάγκη. Κάθε ψυχικά ὑγιῆς ἄνθρωπος θέλει νά βρεῖ τρόπο νά ἐορτάσει, γιά νά ἐξωτερικεύσει ὅ,τι πιστεύει καί ζῇ μέσα του. Αὐτά τὰ συναισθήματα ἐξέφραζε ὁ Γεώργιος Θεοτοκάς, ὅταν ἔγραφε: «Ἡ Ὁρθοδοξία, ὅπως παρουσιάζεται στά μάτια τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ, εἶναι θρησκεία ἐθνική, συνυφασμένη ἀξεδιάλυτα μέ τὰ ἥθη του καί τόν ὁμαδικό χαρακτήρα... Οἱ μεγάλες ἐορτές της, ὁ Εὐαγγελισμός, τό Πάσχα, ὁ Δεκαπενταύγουστος, τὰ Χριστούγεννα, τὰ Δωδεκάμερα καί ἄλλες εἶναι κάθε χρόνο οἱ μεγάλες μέρες τῆς Ἑλλάδας, οἱ μέρες ὅπου τό ἐθνικό σύνολο αἰσθάνεται περισσότερο ἀπό κάθε ἄλλη ὥρα τήν ἐνότητά του, τήν ἀλληλεγγύη του, τήν ἀμοιβαία ἀγάπη τῶν μελῶν του. Αὐτή ἡ θαλπωρή, αὐτά τὰ ζεστά κύματα πού μεταδίδονται ἀκατάπαυστα σέ ὅλη τήν Ἑλλάδα ἀπό τοὺς ὀρθόδοξους ναοὺς καί τίς βυζαντινές τους ἀκολουθίες ἀποτελοῦν στοιχεῖο συστατικό, ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ τῆς ἐλληνικῆς ζωῆς».

Τά τελευταῖα, ὅμως, χρόνια καθιερώθηκαν ἀπό τόν Ὁργανισμό Ἡνωμένων Ἐθνῶν (Ο.Η.Ε.) καί ἄλλους παγκόσμιους ὀργανισμούς οἱ λεγόμενες Παγκόσμιες Ἡμέρες, οἱ ὁποῖες τείνουν νά διεισδύσουν σέ κάθε χώρα καί τόπο. Κάποιες ἔχουν καθιερωθεῖ, γιά νά θυμᾶται ὁ κόσμος σέ ὅλο τόν πλανήτη σημαντικά γεγονότα, νά ἐνημερώνεται ἢ καί νά

εὐαισθητοποιεῖται γιά ζητήματα μείζονος σημασίας (π.χ. ἡμέρα περιβάλλοντος ἢ κατὰ τοῦ Aids). Ὡστόσο, ὑπάρχουν καί ἄλλες πού δημιουργοῦν ἐρωτήματα: ἐνδεικτικά ἀναφέρω μερικές Παγκόσμιες Ἡμέρες: 21/1 - Ἀγκαλιᾶς, 22/2 - Σκέψης, 14/3 - Σταθερᾶς π, 21/3 - Ὑπνου, 1/5 - Νομιμοποίησης τῆς Κάνναβης, 23/5 - Χελώνας, 15/6 - Ἀνέμου, 22/6 - Σκαρβαίου, 20/8 - Φάρων, 2/10 - Πουλιῶν, 8/10 - Αὐγοῦ, 15/10 - Πλυσίματος Χεριῶν, 19/11 - Δημόσιας Τουαλέτας, 21/11 - Χαιρετισμοῦ.

Γιά τήν καθιέρωσή τους εὐθύνεται ἐν πρώτοις ἡ θρησκευτική ἀδιαφορία καί ἡ ἀποστασιοποίησή μας ἀπό τόν Θεό. Ἐδῶ καί χρόνια ἡ ἀθεϊστική προπαγάνδα ἀπεργάζεται τήν ἀποκαθήλωση τῶν χριστιανικῶν ἐορτῶν, παρουσιάζοντας αὐτές ὡς ψεύδη καί πρωτόγονους μύθους, πού δέν ἔχουν τίποτε νά προσφέρουν στόν σύγχρονο κόσμο. Σημαντική στό θέμα αὐτό ὑπῆρξε καί ἡ συμβολή τῆς παγκοσμιοποίησης, οἱ ἐμπνευστές τῆς ὁποίας ὁραματίστηκαν ἕναν κόσμο μέ λαοὺς χωρίς ἰδιοπροσωπία, χωρίς ταυτότητα, δίχως τὰ ἰδιαίτερα ἥθη καί ἔθιμα καθεμιᾶς ἐθνότητος.

Εἶναι γνωστό ὅτι πολλές ἀπό τίς γιορτές αὐτές χρηματοδοτοῦνται ἀπό τήν Εὐρωπαϊκή Ἑνωση, καθώς προβάλλουν συγκεκριμένα προϊόντα καί ἱκανοποιοῦν οἰκονομικά συμφέροντα. Ἐπιπλέον, ὅλοι μας εἴμαστε μάρτυρες τοῦ διαγκωνισμοῦ πού παρατηρεῖται -μεταξύ δήμων, φορέων τοπικῆς αὐτοδιοίκησης, συλλόγων καί ἄλλων παραγόντων

της κοινωνικής ζωής- γιά τήν ανάληψη τέτοιων πρωτοβουλιών. Ἐνίοτε, μάλιστα, περιβάλλονται ἀπό τέτοια αἴγλη, ὥστε νά ὑπερβαίνουν τίς χριστιανικές γιορτές.

Ὁ ἐορτασμός τῶν Παγκόσμιων Ἡμερῶν πολλές φορές ἐξελίσσεται σέ εὐκαιρία ἀποχαλιναγώγησης ποικίλων παθῶν, κοσμικῆς ἐπίδειξης, πρόσκαιρης εὐφορίας καί προβληματικῆς διασκέδασης. Ὁργανωμένες γύρω ἀπό ἀόριστα πρόσωπα (π.χ. ἡμέρες τῆς γυναίκας, τοῦ πατέρα κ.ἄ.) ἢ γενικῆς ιδέας (π.χ. ἡμέρες τῆς δασοπονίας, τοῦ διαβήτη κ.ἄ.) μοιάζουν μέ εἰδωλολατρικά μυστήρια, συνδεδεμένα μέ κάποιον μῦθο. Μέ τόν τόσο προσωρινό καί ἀποσπασματικό τους χαρακτήρα, φαντάζουν σάν ριπές... πολυβόλου, οἱ ὁποῖες, ἂν δέν ἐκτελοῦν τήν ἠθική καί πνευματική μας ἀκεραιότητα, σαφῶς καθοδηγοῦν τίς ἐνέργειές μας σέ ἄλλες κατευθύνσεις.

Ὡς παγκοσμιοποιημένες οἱ ἐν λόγῳ ἡμέρες ἀντιμάχονται τήν παγκοσμιότητα τῶν ἐορτῶν τοῦ Θεοῦ καί φιλοδοξοῦν νά ἀντικαταστήσουν τίς ἐκκλησιαστικές ἐορτές ἢ τουλάχιστον νά διεκδικήσουν μιά ἰσοτίμη θέση δίπλα τους. Στίς γιορτές τῆς Ἐκκλησίας μας ἡ παγκοσμιοποίηση ἀντιτάσσει τίς δικές της, γιά νά γιορταστεῖ καί νά προβληθεῖ ὅτι-δήποτε ἄλλο, καλύπτοντας ἐκεῖνο πού μᾶς συνδέει ἀποκλειστικά μέ τόν Χριστό καί τήν Ἐκκλησία καί συμβάλλει στήν πνευματική μας ἀνύψωση.

Τό ζητούμενο εἶναι ἂν, τελικά, ἔχουν ἀνταποκριθεῖ οἱ Παγκόσμιες Ἡμέρες στίς προσδοκίες πού ὁδήγησαν στή θέσπισή τους. Ἐξετάζοντας τά δεδομένα γύρω μας, καταλήγουμε στό συμπέρασμα ὅτι οἱ στόχοι, πού ὑποτίθεται ὅτι πρεσβεύουν, δέν ἔχουν ἐπιτευχθεῖ λόγου χάρι παρ' ὅσον ἐκκωφαντικό ἐορτασμό τῶν ἀντίστοιχων ἡμερῶν παρατηρεῖται αὔξηση τῶν φορέων τοῦ Aids, αὔξηση τῆς χρήσης ναρκωτικῶν οὐσιῶν καί μάλιστα ἀπό ἄτομα νεαρῆς ἡλικίας, πε-

ρισσότεροι πόλεμοι σέ χώρες τῆς Ἀνατολῆς, ὑψηλά ποσοστά παιδικῆς ἐργασίας καί κακοποίησης, καθῶς καί ὑπεράριθμα περιβαλλοντικά προβλήματα.

Καί αὐτό, γιατί δέν εἶναι δυνατό τό παγκοσμιοποιημένο ἐορτολόγιο νά ἀπαντήσῃ στίς ἀγωνίες τοῦ σημερινοῦ ἀνθρώπου. Πῶς μπορεῖ νά τόν ἀγγίξει ὑπαρξιακά, νά τοῦ μεταδώσῃ αἰσιοδοξία, ἐλπίδα γιά τό μέλλον, δύναμη νά συνεχίσῃ τόν ἀγῶνα του, νά τοῦ μεταγγίσει ἀγαλλίαση καί εὐφροσύνη, νά τόν ἀνακαινίσῃ; Καί κάτι ἄλλο εἶναι ἄξιο παρατηρήσεως. Ἀκόμη καί οἱ πλέον ἀθῶες Παγκόσμιες Ἡμέρες, λειτουργώντας θετικά, δέν κάνουν τίποτε ἄλλο ἀπό τό νά ἀποπροσανατολίζουν καί νά στρώνουν τό χαλί στή «νέα ἠθική»· ἀκόμη καί οἱ πλέον «καλές» δέν ἔχουν κανένα νόημα πνευματικό· ἀντίθετα ὑποβάλλουν μηνύματα σαρκικά, μάταια καί γήινα, καθῶς δέν ἀποβλέπουν στήν αἰώνια ψυχή μας, ἀλλά στό φθαρτό σῶμα μας καί στό «τώρα» τῆς ζωῆς μας!

Κοντολογίς οἱ Παγκόσμιες Ἡμέρες εἶναι γιορτές τῆς «Νέας Ἐποχῆς», οἱ ὁποῖες κοντά στά ἄλλα εὐνοοῦν τή σταδιακή ἐγκαθίδρυση τῆς πανθηρσκειᾶς. Γιά τήν ἐπέλασή της μᾶς προῖδεάζουν οἱ Παγκόσμιες Ἡμέρες Σκέψης (μήπως καλύτερα διαλογισμοῦ;), ἀνεκτικότητας-ἀνεξιθρησκείας, ἀντιρρησιῶν συνειδήσεως, βλασφημίας, γιόγκα. Μᾶς ἐξωθοῦν σάν «ζαλισμένο κοπάδι» σέ σκοτεινές καί ὑποπτες ἀτραπούς. Ὅμως, ἡ φωνή τῶν ἁγίων Πατέρων διασχίζει τούς αἰῶνες καί κρυστάλλινη φθάνει ὥς τίς μέρες μας, δείχνοντάς μας τόν θεοπρεπῆ τρόπο ἐορτασμοῦ: «Κεφάλαιον ἐορτῆς μηνὸς Θεοῦ, Θεοῦ μνημονεύσωμεν... Τοιγαροῦν ἐορτάζωμεν μὴ πανηγυρικῶς, ἀλλὰ θεϊκῶς· μὴ κοσμικῶς, ἀλλ' ὑπερκοσμίως· μὴ τὰ ἡμέτερα, ἀλλὰ τὰ τοῦ ἡμετέρου, μᾶλλον δὲ τὰ τοῦ Δεσπότης». Ἄς ἀφυπνισθοῦμε, λοιπόν!

Εὐδοξία Αὐγουστίνου

«Ἐπίρριψον ἐπὶ Κύριον τὴν μεριμνάν σου»

Πίσω πῆγε ὁ χειμώνας φέτος. Ἔκανε τὴν καλοκαιρία τὸν Γενάρη καὶ ἔριξε μέ τὸ τσουβάλι τὸ χιόνι τὸν Φλεβάρη. Τά καημένα τά σπαρτά, μόλις πού πῆραν λίγους πόντους καὶ ὕψωσαν δειλά δειλά τὸ ἀνάστημά τους χώθηκαν μέσα στό παχύ στρώμα τοῦ χιονιοῦ.

- Οὐφ!

- Τί ξεφυσᾷς ἔτσι σάν χαλασμένη ἀτμομηχανή;

Γύρισε καὶ κοίταξε ξαφνιασμένος τὴ γυναῖκα του ὁ Χαράλαμπος.

- Δέ βλέπεις ἔξω τί γίνεται; τὴ ρώτησε καὶ ἀναστέναξε βαριά.

- Τί γίνεται; Ἐγινε κάτι καὶ δέν τό πῆρα εἶδηση; ἀποκρίθηκε ἐκείνη κοιτώντας τον πάνω ἀπὸ τά μικροσκοπικά γυαλιά της.

- Ἔμ βέβαια, εἶπε πειστωμένος ὁ Χαράλαμπος, ἐσύ ἄλλο ἀπὸ τὸ νά διαβάζεις τὸ Εὐαγγέλιο δέν ξέρεις. Ποῦ νά καταλάβεις τί σημαίνει νά βλέπεις τοὺς κόπους σου νά πηγαίνουν χαμένοι; Ἐγώ, κυρά Βγενιώ μου, θά βγάλω τό φίδι ἀπὸ τὴν τρύπα. Πῶς θά θρέψω πέντε στόματα, μοῦ λές;

- Ἀχ Χαράλαμπέ μου, νά σοῦ θυμίσω πόσες φορές κάναμε αὐτὴ τὴ συζήτηση καὶ πόσες φορές ἐκ τῶν ὑστέρων ὁμολόγησες ταπεινά ὅτι γιὰ ὅλους ἔχει ὁ Θεός; Ἀφοῦ τό ξέρεις, γλύκανε τὴ φωνή της ἡ Εὐγενία, δέν θά μᾶς ἀφήσει, Πατέρας εἶναι!

Τὸ ἤξερε, τὸ ἀναγνώριζε πῶς ἡ γυναῖκα του εἶχε δίκιο, μά τό πλάκωμα ἀπὸ τὸ στήθος δέν ἔλεγε νά φύγει. Σηκώθηκε καὶ βγῆκε στὴν αὐλή. Πάνω

στό χιόνι πού εἶχε σκεπάσει τὸν φράχτη ἦταν δεκάδες σπουργίτια καὶ τσιμπολογοῦσαν εὐτυχισμένα τά ψίχουλα ἀπὸ τὸ ψωμί πού ἄφησε ἐπίτηδες ἐκεῖ ἡ Εὐγενία. Τοῦ ἄρεσε πολὺ τὸ θέαμα καὶ στάθηκε ἀκίνητος μὴν τὰ τρομάξει. Κάθισε ἔτσι πολλή ὥρα κι ὅταν πιά δέν ἀπόμεινε ψίχουλο καὶ τὸ τελευταῖο σπουργίτι πέταξε χορτάτο, κίνησε νά πάει στὸν καφενέ. Ἐνιωθε τὴν πλάκα στό στήθος του νά βαραίνει ἀκόμα πιό πολὺ σάν πέρασε ἔξω ἀπὸ τὴν ἐκκλησιά.

- Ἐγίνα, λοιπόν, Θεέ μου, τόσο ἄπιστος; ψιθύρισε συντετριμμένος, μά ἡ πλάκα ἐκεῖ, βαρειά κι ἀσήκωτη πάνω στό στήθος του.

Μπῆκε στό καφενεῖο καὶ χαιρέτησε ἄκεφος. Τό ἴδιο ἄκεφα τὸν ἀντιχαιρέτησαν ὅλοι.

Τοῦ κακοφάνηκε τοῦ Χαράλαμπου αὐτὴ ἡ γενικὴ ἀκεφιά μά δέν μίλησε. Ἀπὸ τὸ παράθυρο εἶδε κάμποσα παιδιά νά παίζουν στὴν πλατεία μέ τὸ χιόνι. Ἡ χαρά τους καὶ οἱ φωνές τους ἔφτασαν ὥς καὶ τὰ αὐτιά τοῦ γέρο Κωνσταντῆ πού δέν ἄκουγε σχεδόν τίποτε. Ἄν καὶ πολλοὶ λέγανε πῶς ἄκουγε μόνο ὅ,τι ἤθελε.

- Τά παιδιά παίζουν μέ τὸ χιόνι, εἶπε ὁ γέρος καὶ τὰ μάτια του ἔλαμψαν.

Σάν τότε νά ἄκουσαν ὅλοι τίς φωνές καὶ κούνησαν μέ νόημα τὸ κεφάλι τους.

«Τί ξέρουν αὐτά»; σάν νά ἔλεγαν, κι ὁ γέρο Κωνσταντῆς τοὺς ἄκουσε χωρίς νά μιλήσουν. Τοὺς ἄκουσε καὶ κούνησε

κι αυτός πέρα δώθε τό κεφάλι του.

- Τά παιδιά είναι σάν τά σπουργίτια, ἔχουν ἐμπιστοσύνη στόν Θεό, εἶπε κι ὕστερα θυθίστηκε ξανά στή σιωπή του. Οὔτε ἀκούγε οὔτε μιλοῦσε.

Κοίταξαν ἐκπληκτοί ὁ ἕνας τόν ἄλλον. Πῶς διάβασε τή σκέψη τους ὁ γέρος;

- Μεγάλωσε ἡ μέρα, εἶπε ὕστερα ἀπό πολλή ὥρα γιά νά πεῖ κάτι, γιά νά σπάσει τή σιωπή, ὁ Θωμᾶς.

- Δέν πιστεύω νά κάνει παγωνιές, συμπλήρωσε τή σκέψη τοῦ Θωμᾶ ὁ Λευτέρης.

- Μακάρι! ἀκούστηκε ἀπό ὅλα τά στόματα.

- Θά κάνει παγωνιές, εἶπε ἀργά ἀργά ὁ γέρο Κωνσταντής κι ὁ λόγος του ἔπεσε σάν κεραυνός ἐν αἰθρία.

- Γιατί τό λές αὐτό, θεῖε; τόν ρώτησε ὁ Χαράλαμπος. Ποῦ τό ξέρεις ὅτι θά κάνει παγωνιές;

- Κοντεύω τά ἐνενήντα, ἀπάντησε χαμηλόφωνα ὁ γέρος. Ἔμαθα νά βλέπω τό χέρι τοῦ Θεοῦ στή ζωή μου. Ἔμαθα νά τόν ἐμπιστεύομαι καί νά βλέπω τά σημάδια του. Θά κάνει μεγάλες παγωνιές, ξανάπε μέ σιγουριά. Γι' αὐτό ἔριξε τόσο χιόνι!

Κούνησαν ξανά μέ συγκατάβαση τά κεφάλια οἱ χωριανοί. Ἐνενήντα χρονῶν ἄνθρωπος δέν ἦταν παράξενο νά λέει ἀκατανόητα λόγια.

Μά ὁ Χαράλαμπος πού τόν ἤξερε καλά τράβηξε τήν καρέκλα του δίπλα του.

- Τί ἐννοεῖς, θεῖε; Κάτι θέλεις νά μᾶς πεῖς, τόν ρώτησε καί -παράξενο!- ὅλοι στήσανε αὐτί γιά νά ἀκούσουν.

- Τό χιόνι, Χαράλαμπε, δέν τό ἔστειλε γιά ὁμορφιά οὔτε γιά νά παίξουν τά παιδιά. Τό χιόνι τό ἔστειλε ὁ Παντοδύναμος γιά πάπλωμα! εἶπε ὁ γέρος μὰ

καί πάλι δέν καταλάβαινε κανέναν τους τί ἔλεγε.

Χαμογέλασε μέ συγκατάβαση ὁ γέρο Κωνσταντής.

- Τό χιόνι θά γλυτώσει τά σπαρτά μας πού ξεπετάχτηκαν, ἀπό τήν παγωνιά! ἐξήγησε μέ ὑπομονή. Ἔρχεται παγωνιά, κι ὁ καλός Θεός ἔστρωσε τό πάπλωμα γιά νά μήν κάψει τά σπαρμένα ἡ παγωνιά.

Ξαστέρωσε μεμιάς τό μυαλό τους, ἀναθάρρησε κι ἡ καρδιά τους.

- Ἔχει συμβεῖ κι ἄλλες φορές αὐτό; ρώτησε γεμάτος ἐλπίδα ὁ Θωμᾶς.

- Πολλές! εἶπε χαμηλώνοντας τό κεφάλι ὁ γέρος. Τόσες ὥστε νά μάθω τό μάθημά μου κι ἐγώ, τόσες ὅσες χρειάστηκε γιά νά μάθω νά ἐμπιστεύομαι τόν Θεό.

Ξεμούδιασαν οἱ καρδιές καί λύθηκαν τά στόματα. Πῆρε ξαφνικά ζωή ὁ καφενές καί θά ἔλεγε κανεῖς πῶς οἱ ἄντρες ἀνταγωνίζονταν τά παιδιά στήν πλατεία.

- Πᾶμε γιά ἓνα χιονοπόλεμο κι ἐμεῖς, πρότεινε ὁ Λευτέρης καί τό γέλιο βγήκε πηγαῖο ἀπό τίς καρδιές ὁλωνῶν.

Ποτέ δέ θυμᾶται ὁ Χαράλαμπος νά γιόρτασε τή γιορτή του μέ τόσο κρύο, μὰ δέν τόν ἔνοιαξε καθόλου. Ἡ κυρά του εἶχε ζεστό τό σπίτι καί ἔλαμπε ἀπό τή χαρά της, σωστή Χαραλάμπαινα, πού ἔβλεπε τόν ἄντρα της ἀφημένο στά χέρια τοῦ Θεοῦ.

Ὁ φράχτης γεμάτος σπουργίτια πού τιτίβιζαν εὐγνώμονα θύμιζε ὅλη τή μέρα στόν Χαράλαμπο τό μάθημα τοῦ γέρο Κωνσταντῆ.

Τά σπαρτά του τά σκέπασε ὁ Θεός μέ πάπλωμα! Κι ἡ καρδιά του ἐλεύθερη ἀπό κάθε πλάκωμα ἔμαθε νά τόν ἐμπιστεύεται!

Ἑλένη Βασιλείου

Όταν άλλο γιορτάζουμε κι άλλο στολίζουμε

Τί τίτλο θά μπορούσε νά δώσει κανείς στόν φετινό χριστουγεννιάτικο στολισμό της Θεσσαλονίκης; Οί ανακοινώσεις του Δήμου έκαναν λόγο γιά «περισσότερα φώτα καί παραδοσιακό άρωμα». Από φώτα ναί, συμφωνώ. Μόνο τό έλατο, ύψους είκοσι μέτρων, φορτώθηκε μέ 14.000 λάμπες led! Δέν έφτανε, βέβαια, ούτε ένα λεντάκι γιά κάθε μία από τίς 340.000 οικόγένειες πού πέρασαν τίς γιορτές χωρίς ρεϋμα... γι' αυτό άς μήν κάνουμε λόγο γιά τήν άκαιρη σπατάλη. Αλλά, τό «παραδοσιακό» πού άκριβώς βρισκόταν; Μήπως στά ύπερμεγέθη θηλαστικά - ρομπότ της παλαιολιθικής έποχής, πού... κοσμοϋσαν τό παγοδρόμιο πού στήθηκε στήν πλατεία Άριστοτέλους; Καί μιλάμε γιά ένα δίμετρο μαμούθ, έναν τριχωτό ρινόκερο, μία άρκούδα τών σπηλαίων καί έναν μαχαιρόδοντα! Εί-ναι αλήθεια ότι ή παράδοσή μας χάνεται στά βάθη τών αιώνων, όχι όμως καί μέχρι τήν έποχή τών παγετώνων!

Αλλά ένω μās περιέγραψαν τόσο αναλυτικά τό σύνολο του στολισμού, γιατί δέν μās είπαν τίποτα γιά εκείνη τή βουθή καί άχαρη αίσθητικά, συγκριτιστική πρόταση γιά πύλη στήν είσοδο της στολισμένης πλατείας; Είδате έ-σεϊς ποτέ στήν παραδοσιακή Θεσσαλονίκη νά στηρίζεται ή καμάρα κάποιας πύλης σέ ένα μάλλον

καμπαναριό από τή μία μεριά καί σέ ένα μάλλον τζαμί από τήν άλλη; Ένα μακρόστενο κτήριο σάν κυπαρίσσι, πώς νά τό πείς μέ βεβαιότητα καμπαναριό άν δέν έχει στήν κορυφή του σταυρό; Όσο γιά τό «μάλλον τζαμί», άπαξιώ νά προβληματιστώ γιά τό τί ήταν τελικά.

Αφήνω τήν πλατεία, αποφεύγοντας νά περάσω κάτω από τήν... ανισόροπη πύλη, καθώς σέ λίγο θά αρχίσει ή συναυλία μέ τούς «Ίμάμ Μπαϊλντί». Ίσως έδω νά βρίσκεται τό παραδοσιακό άρωμα. Καί μόνο πού σκέφτηκα τίς μελιτζάνες μέ τά κρεμμύδια θάρυνε τό στομάχι μου καί είπα νά περπατήσω λίγο στούς γύρω δρόμους. Εύκαιρία νά δω τόν φωτεινό διάκοσμο. Κατηφορίζοντας τήν Φιλικής Έταιρείας μέ φόντο στό βάθος τόν Λευκό Πύργο, αντίκρισα τό πεφταστέρι γιά τό όποιο τόσο καυχήθηκαν οί έμπνευστές του. Ένα φωτεινό άστέρι από πυροσωλήνα, διαμέτρου περίπου δέκα μέτρων, κρεμασμένο ανάμεσα στίς οικοδομές δίνοντας τήν έντύπωση ότι έπεσε από τόν ουρανό καί σφήνωσε στά κτήρια.

Χριστούγεννα στήν όρθόδοξη Θεσσαλονίκη! Κι αντί τό άστέρι νά τό κρεμάσουμε από τόν Λευκό Πύργο, μήπως λίγο μās θυμίσει τό άστέρι της Βηθλεέμ καί μās φωτίσει μέ τό φώς Έκείνου πού γεννήθηκε -άλλωστε όλος αυτός ό στολισμός γιά τά Χριστούγεννα δέν έγινε;- , έμεϊς τό αποκαθελώνουμε, θαρρείς, καί τό πετάμε στό χώμα, νά γίνει πεφταστέρι καί νά χαθεί γιά πάντα!

Δια-κριτικός

Σκί στο Καϊμακτσαλάν

Γιά τούς μαθητές τῶν ὁμάδων τοῦ Λύχνου τό ἅγιο Δωδεκαήμερο δέν πρόσφερε μόνο εὐκαιρίες πνευματικῆς ἀνάτασης καί ἔμπρακτῆς ἀγάπης. Τούς ἔδωσε ἐπίσης καί τή δυνατότητα νά χαροῦν τήν ὁμορφὴ χειμωνιάτικη φύση καί τό ἀγαπημένο τους σπόρ μέ τήν ἐκδρομὴ

πού πραγματοποιήσαν τὴ δευτέρη ἡμέρα τοῦ νέου χρόνου (2/1/2018) στό χιονοδρομικὸ κέντρο Βόρα-Καϊμακτσαλάν.

Οἱ χιονισμένες βουνοκορφές, πού ἄστραφταν μέσ στό φῶς τοῦ ἡλίου, ἦταν ἓνα μαγευτικὸ θέαμα καί μιὰ σιωπηλὴ προτροπὴ γιὰ γενναῖες πνευματικὲς ἀνάσεις. Καλὸν ἀγῶνα, παιδιά!

Δι' εὐχῶν τῶν Ἀγίων

Γιορταστικὴ ἡ ἀτμόσφαιρα στήν πρώτη κυριακάτικη συνάντησή μας τό ἀπόγευμα τῆς 14^{ης} Ἰανουαρίου στήν αἴθουσα τῆς Ἀπολυτρώσεως. Μέ τήν ὁμιλία τοῦ κ. Κωνσταντίνου Καρακόλη, πού ξεδίπλωσε πτυχές ἀπὸ τήν Παιδαγωγικὴ τοῦ ὁσίου Πορφυρίου, ἀκούσαμε τούς χτύπους τῆς γεμάτης ἀγάπῃ καρδιᾶς τοῦ συγχρόνου μας ἀγίου ἰδιαίτερα γιὰ τὰ νέα παιδιά. Μυστικά ζητήσαμε τίς πρεσβεῖες τοῦ γιὰ τὰ σοβαρά προβλήματα τῆς ἀγωγῆς, πού πιέζουν σήμερα τήν οἰκογένεια καί συχνά ὁδηγοῦν σέ ἀδιέξοδα γονεῖς καί ἐκπαιδευτικούς.

Ἡ κοπὴ τῆς βασιλόπιτας στή συνέχεια μᾶς ἔδωσε τήν εὐκαιρία νά τιμήσουμε τούς συνεργάτες πού κοπιᾶζουν στοὺς ποικίλους τομεῖς δραστηριοτήτων τῆς ἀδελφότητος. Μέ τίς πρεσβεῖες τοῦ Οὐρανοφάντορος Μεγάλου Βασιλείου καί τοῦ ὁσίου Πορφυρίου, ἅς εἶναι γιὰ ὅλους εὐλογημένη καί καρποφόρα ἡ νέα χρονιά!

Συζητώντας τά γεγονότα...

Καλή θέληση;

Μεγάλη κινητικότητα υπάρχει τόν τελευταίο καιρό γύρω από την όνομασία του κράτους τών Σκοπίων. Από τίς κυβερνήσεις τών δύο χωρών καλλιεργείται ή έντύπωση ότι μέσα στό 2018 θά βρεθεί λύση γιά τό ζήτημα αυτό, πού παραμένει σέ έκκρεμότητα έδω καί 26 χρόνια. Μάλιστα ή αισιοδοξία αυτή πηγάζει από την ύποτιθέμενη διάθεση συμβιβασμού πού δείχνει ή καινούργια κυβέρνηση τών Σκοπίων. Οί πρόσφατες όμως δηλώσεις του ύπουργού Έξωτερικών της γειτονικής χώρας δημιουργούν άμφιβολίες γι' αυτήν. Σ' αυτές αναφέρει ότι γιά νά βρεθεί λύση στό θέμα του άλυτρωτισμού, πρέπει νά υπάρχει ή αρχή της μή άποκλειστικότητας, δηλαδή ό άποκλεισμός του δικαιώματος νά χρησιμοποιούν τόσο τά Σκόπια όσο καί ή Έλλάδα τόν όρο «Μακεδονία» αύτούσιο. Δηλαδή, ή χρήση του όρου νά γίνεται σέ διαφορετικό πλαίσιο, όπως είχε προτείνει καί ό ειδικός διαμεσολαθητής του ΟΗΕ τό 2005, πού ζητούσε νά υπάρχει καί γιά την Έλλάδα ένας προσδιορισμός κατά τή χρήση, όπως τό «έλληνική Μακεδονία» καί νά υπάρξει

μετονομασία σέ όσες περιπτώσεις χρησιμοποιείται (περιφέρεια, αεροδρόμιο, πανεπιστήμιο κτλ). Μάλλον μέ τέτοια διάθεση θά άργήσει πολύ νά βρεθεί κάποια λύση...

Οί Περουβιανοί δείχνουν τόν δρόμο

Έλπιδοφόρα μηνύματα έρχονται από τό μακρινό Περού της Νοτίου Άμερικής. Η κυβέρνηση της χώρας αυτής τούς τελευταίους μήνες θέλησε νά προωθήσει ένα σχολικό έθνικό πρόγραμμα πού ανάμεσα στά άλλα εισάγει την «ίδεολογία του φύλου», ουσιαστικά την έννοια του «κοινωνικού φύλου». Κάτι παρόμοιο δηλαδή μέ τή θεματική έβδομάδα περί «έμφυλων ταυτοτήτων» πού εισήχθη πέρυσι στά σχολεία της πατρίδας μας. Η αντίδραση τών γονέων όμως ήταν άμεση, μαζική καί καταλυτική. Περίπου 1.500.000 άνθρωποι συμμετείχαν σέ πορείες διαμαρτυρίας πού διοργάνωσε ή ομάδα γονέων μέ τό όνομα «Μήν μπλέκετε τά παιδιά μου». Σύντομα ή κυβέρνηση αναγκάστηκε νά άποσύρει τό πρόγραμμα. Επίσης, καί ό πρόεδρος του Ίσημερινού, Ραφαέλ Κορέα, χαρακτήρισε την ίδεολογία του «φύ-

Συζητώντας τὰ γεγονότα...

λου» παράλογη καί ἐπικίνδυνη. Ἄς ἐλπίσουμε νά βρεθοῦν μιμητές αὐτῶν τῶν ἐνεργειῶν καί νά σταματήσει αὐτός ὁ ἠθικός κατήφορος πού βιώνουμε...

Ξενώνας «Γαλιλαία»

Μία πολύ ἀξιέπαινη καί πρωτότυπη πρωτοβουλία τοῦ Μητροπολίτη Μεσογαίας καί Λαυρεωτικῆς Νικολάου ἐγκαινιάστηκε λίγο καιρό πρὶν στὰ Σπάτα τῆς Ἀττικῆς. Μὲ τὴ νέα χρονιά ξεκίνησε ἐπίσημα τὴ λειτουργία του ὁ πρῶτος στὴν Ἑλλάδα ξενώνας τῆς μονάδας ἀνακουφιστικῆς φροντίδας «Γαλιλαία». Στόχος του νά προσφέρει ὀλοκληρωμένη ἀνακουφιστικὴ θεραπεία σὲ ἀσθενεῖς μὲ ἀπειλητικὴ γιὰ τὴ ζωὴ τους νόσο (καρκίνο, ALS, καρδιοαναπνευστικές νόσους κτλ). Ἡ «Γαλιλαία» εἶναι στελεχωμένη μὲ ἐξειδικευμένη ὁμάδα λειτουργῶν ὑγείας πού περιλαμβάνει γιατρούς, νοσηλευτές, ψυχολόγο, κοινωνικοὺς λειτουργοὺς, φυσικοθεραπευτὴ καί ἱερέα. Δέν ἀντικαθιστᾷ τὴ θεραπεία πού λαμβάνει ὁ ἀσθενής, ἀλλὰ λειτουργεῖ συμπληρωματικὰ σ' αὐτήν, ὥστε νά προλαμβάνει καί νά ἀνακουφίζει τόσο τὰ σωματικὰ ὅσο καί τὰ ψυχικὰ

συμπτώματα πού ἀκολουθοῦν μία τέτοια νόσο. Στὸ πλαίσιο αὐτό παρέχεται στήριξη καί σ' ὀλόκληρη τὴν οἰκογένεια τοῦ ἀσθενοῦς, καθὼς προσφέρονται ὑπηρεσίες δωρεάν καί στό σπίτι. Ἄς εὐχηθοῦμε ὁ Κύριος νά εὐλογήσει αὐτὴν τὴν προσπάθεια καί νά εὐοδώσει τοὺς σκοπούς της!

Γιορτάζοντας καί τό... διαζύγιο

Ἡ βρετανικὴ ἐταιρεία Relate, πού ἀσχολεῖται μὲ τίς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων, ἀνακοίνωσε ὅτι τὸν μεγαλύτερο ἀριθμὸ κλήσεων γιὰ συμπαράσταση τίς λαμβάνει τὸν Ἰανουάριο, ὕστερα ἀπὸ τὸ ἄγχος πού προκαλεῖ στοὺς ἀνθρώπους ἡ προσπάθεια νά περάσουν ὁμορφα Χριστούγεννα!

Οἱ ἔρευνες δείχνουν ὅτι μέσα στὸν Ἰανουάριο ξεκινοῦν τὰ περισσότερα διαζύγια. Ἔτσι, οἱ Βρετανοὶ θεώρησαν ὡς πλέον κατάλληλη ἡμέρα γιὰ νά τὴν ὀρίσουν ὡς «ἡμέρα διαζυγίου» ἀκριβῶς τὴν ἐπομένη τοῦ δωδεκαημέρου, τὴν 8ῃ Ἰανουαρίου! Μετὰ τὴν κραιπάλη τῶν ἐορταστικῶν ἡμερῶν ἔρχεται ἡ κούραση τῶν ξεφτισμένων σχέσεων.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ «ΑΠΟΛΥΤΡΩΣΙΣ»
ΠΕΛΟΠΟΣ 7
54633 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ